ԺԲ· ՏԱՐԻ 3307 (Ն· Տ·) 26 ՓԵՏՐՈՒԱՐ 1895 14 ՓԵՏՐՈՒԱՐ 1895 1 ՌԱՄԱԶԱՆ 1312 ԵՐԵՔՇԱԲԹԻ

20 ՓԱՐԱ
ՆԱՄԱԿ ԿԱՄ ՈՐ ԵՒ ԻՑԷ ԳՐՈՒԹԻՒՆ ՊԷՏՔ Է ՈՒՂՂԵԼ
ԱՌ ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
ԱՐԵՒԵԼՔ ՕՐԱԳՐԻ
Ղալաթիա, Կ. Պոլիս

درعليه‌ده غلطه‌ده آره‌ولك غزته‌سى اداره‌سنه

Direction du journal AREVELK
Galata, CONSTANTINOPLE

ԱՐԵՒԵԼՔ
ՕՐԱԳԻՐ
Քաղաքական եւ Ազգային

20 ՓԱՐԱ
ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
Կ. Պոլսոյ համար Տարեկան դահեկան արծաթ 150
» » Վեցամսեայ » » 75
» » Եռամսեայ » » 40
Օտար երկիրներէ Տարեկան Ֆրանք 56
» » Վեցամսեայ » 28
Ընտիր թուղթի վրայ մասնաւոր տպագր. Տարեկան Օսմ. Ոսկի 2
Գաւառաց բաժանորդ [illegible] Ղրուշ 50
Խմբագրութեան [illegible] ալ գրութիւն

Les annonces sont reçues
AUX BUREAUX DU JOURNAL

ԳՐԱԽՕՍԱԿԱՆ

ԱՇԽԱՐՀԱԲԱՐ ԳՈՐԾՆԱԿԱՆ ՔԵՐԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ ԵՒ ՇԱՐԱԴՐՈՒԹԵԱՆ ՏԱՐՐԵՐ.— Հեղինակ.— Ա. Կ. Պէտիկեան.— Տպագր. Յ. Մատթէոսեան

Ատենօք գրաբար դասագրքերու եւ մանաւանդ քերականութիւններու տարափ մը կար․ ալ հիմա ամեն մարդ հասկցած է թէ գէթ նախակրթարաններու համար պէտք է միայն աշխարհաբար, ամենօրեայ խօսուած լեզուին քերականութիւնը, եւ ո՛չ թէ հին լեզուինը, ըլլայ ոսկեդարեան կամ պղնձադարեան։

Այս նոր քերականութիւնը իրաւ նոր մեթոտով շինուած է, թէեւ ինչպէս հեղինակն ալ կը վկայէ «անոր սկզբնաւորութիւնը արդէն տարիներ առաջ Թերզեան ըրած է»։

Հեղինակը չի ծածկեր նաեւ թէ ինչ աղբիւրներէ օգտուած է իր այդ երկասիրութեանը մէջ.—«Ես առաջնորդուած եմ յոյժ հոյակապ գործերէ, որոնք անգլիախօս ուսուցիչներու օրուան դասագիրքերն են, թէեւ անձնական փորձառութիւն եւ աշխատանք մեծ բաժին մը ունեցած են անոր մէջ։»

Եւ արդարեւ Պէտիկեան իրեն առաջնորդ ընտրած է երկու նշանաւոր հեղինակներ, որոնք ամենէն շատ յարգուած եւ ճանչցուած են անգլիական դպրոցներու մէջ։

Այս պարագան ինքնին նշանակելի զարտուղութիւն մըն է մեզի համար։ Մինչեւ հիմա գաղիական մեթոտներն ու գրքերն եղած են մեր կրթիչներու եւ դասագրքերու գլխաւոր առաջնորդը։ Պէտիկեան գովելի խորհուրդ մը ունեցած է հետեւելով ուրիշ զարգացած ազգի մը կրթական ուղղութեանը։

Այս նոր քերականութիւնը կը բաղկանայ ութսուներկու էջերէ։ Բաժնուած է երեսուներչորս դասերու։

Ներկայ հատորը «առաջին շրջան»ը կը լրացնէ· գրքին կողքին վրայ յիշուած է թէ երկրորդ եւ երրորդ «շրջան»ներն ալ մամուլի տակ են· յուսանք անոնք ալ շուտով դուրս կուգան, ընթացքը ամբողջացնելու համար։

Այս գրքոյկին միջոցով «ուսանողը պիտի ծանօթանայ [illegible] բառերուն եւ անոնց կատարած պաշտօններուն, նաեւ նախադասութեան բնութեանը, առանց սորվելու մանրամասնութիւնները»։

Ինչպէս ըսինք, ամբողջ գիրքը բաժնուած է երեսուներչորս դասերու․ եւ այնքան խելացութեամբ ու պատշաճութեամբ եղած է այս դասաւորումը, որ իրօք նոյնքան դասէ վերջ աշակերտը ամփոփ եւ ուղիղ բան մը սորված պիտի ըլլայ լեզուին տարրական կանոններուն եւ ձեւերուն վրայ։

«Հանդէս» անունին տակ կան երեք դասեր, որոնցմով աշակերտը պարբերաբար «քաղուած» պիտի ընէ իր սորվածներէն։ Եւ հատորին վերջը դրուած է գլուխ մը որ ամբողջ գրքին քննութիւնն է։

Շարադրութեան վարժութեան համար գրուած վեց դասերը բոլորովին նպատակայարմար են։

Հեղինակը շատ պարզ եւ դիւրհասկնալի ձեւով պարզած է քերականական կանոնները։ Բացատրութիւններէ, լուսաբանութենէ վերջ դրած է բառի մը սահմանը, կամ կանոն մը։ Օրինակ մը.—Ելին վրայ կարգ մը բացատրութիւններ տրուելէ վերջ՝ դասին ծայրը գրուած է սահմանը թէ՝ «[illegible] է բան մը որ կը գիտցուի զգայարանքով կամ վըրան խորհելով, կ՚ըսուի»։ Ընտիր գրութիւն մըն է ասիկա։ Շատ տղաքներ՝ սահման մը կամ կանոն մը կը սորվին թութակի պէս, առանց ըմբռնելու բան մը հասկնալու· այս գրութեամբ, նախ պիտի ծամեն եւ յետոյ կլլեն։

Պէտիկեանի այս գործը ուրիշ քերականութիւններու հետ բաղդատելով հետեւեալներն աչքի կը զարնեն։

«Ստորոգելի»ին համար տրուած սահմանը կը յարմարի ուրիշ դասագրքերու ըսածին. բացատրութիւնը սակայն տարբեր է։ Ստորոգելին մատնանիշ ընելու համար ուրիշ դասագրքեր կուտային սա տեսակ օրինակ մը, «Աստուած արդար է»․ եւ «արդար»ը կը ճանչցնէր այդ անունին տակ։ Պէտիկեանի տուած օրինակը շատ տարբեր է, «ամառը եկաւ»․ եւ վերլուծելու ատեն «եկաւ»ը ստորոգելի կը սեպէ։ Անգլիերէնի հետեւողութիւն մըն է ասիկա․ ձեռնհասներու կը թողում վերջին խօսքը։

ԻՋ. Դասին մէջ «յօդուածոյ լրացուցիչներու» մասին ըսուածն ալ կարծեմ բոլորովին նորութիւն մըն է։

«Յետադրութիւն» բառը «նախադրութեան» յաջորդած է այս դասագիրքին մէջ։ Բանաւոր փոփոխութիւն մը. քանի որ աշխարհաբարի մէջ յետադրութիւնները նախադրութիւններէն խիստ շատ են։

Ըսինք արդէն թէ գրքին լեզուն խիստ պարզ եւ դիւրըմբռնելի է։ Թո՛ղ ներէ սակայն հեղինակը երբ ըսեմ թէ «նախադասութեան» համար տրուած սահմանը շատ պարզ աշխարհաբար չէ. ասասիկ այդ պարբերութիւնը, «Նախադասութիւն կը կոչենք երբ բանի մը վրայ կը խորհինք եւ կ՚ըսենք բան մը։» Ասիկա կրնայ ճիշդ թարգմանութիւն մը ըլլալ, բայց աղէկ հայերէն չէ։ Ըստ իս, եթէ «կոչենք»ին տեղ կազմենք կամ շինենք դրուի՝ աւելի շիտակ կ՚ըլլայ։

Գրքին վրայ ըսելիքնիս լմնցնելէ առաջ, յարելու ենք նաեւ թէ պզտիկ տղոց շատ յարմար են գիրն եւ ընդհանուր կազմութիւնը։ Աչքը գոհացնող էջի մը պարունակութիւնը աւելի դիւրաւ կը մտնէ աշակերտին գլխուն մէջ։

Ամենէն կարեւոր կէտերէն մէկն ալ էն վերջը յիշեմ, գինն է միայն երկու ղրուշ։ Աժան չէ՞․ «փորձեցէք սա քերականութիւնն ալ»։

Ներեցէք որ հիմա քանի մը խօսք ալ հեղինակին նուիրեմ։

«Ա. Կ. Պէտիկեան» անունը գրքին չափ նոր է ընթերցողներէս շատերուն համար։

Պիտի կարծուի անշուշտ—եւ շատ տրամաբանօրէն—թէ Պէտիկեան «Պատուելի» մը ըլլալու է որ հիմա քերականութիւն կը հրատարակէ։ Եւ իրօք ալ «Պատուելի» մըն է Պէտիկեան․ ո՛չ ընդհանուր առումով սակայն, այլ այն մասնաւոր իմաստովը զոր բողոքական հայերը կուտան իրենց քարոզիչներուն։ Այս նոր քերականութեան հեղինակը բողոքական քարոզիչ մըն է ուրեմն։ Քիչեր գիտեն թերեւս թէ Պատ. Պէտիկեան Լանկայի եւ Կէտիկ-Փաշայի բողոքական ազգայիններուն քարոզիչը, երէցն է։

Բնաւ զարմանալի պիտի չի գտնէք եթէ կաթոլիկ վարդապետ մը ասանկ գիրք մը հրատարակէր, բայց, որչափ որ կը յիշեմ, առաջին անգամն է որ հայ-բողոքական պատուելի մը դասագիրք մը եւ ան ալ աշխարհաբար քերականութիւն մը հրապարակ կը հանէ։

Նորութիւն մըն է ասիկա. նորութիւն մը որ յուսամ երթալով պիտի հիննայ եւ մեր հայ-բողոքական պատուելիներն ալ իրենց ստացած դաստիարակութեամբը իրենց արժանաւոր տեղը պիտի ունենան հայ մանկտւոյն կրթական գործին մէջ։

Առաջնութեան օրինակը տուաւ երիտասարդ քարոզիչը՝ Պատ. Պէտիկեան։ Մաղթենք որ իրականացած տեսնայ գրքին յառաջաբանին սա վերջին տողերն.—«Երանի թէ այս անշան գործով քիչ մը օգնած ըլլայի մայրենի լեզուի կրթիչներուն, եւ դիւրացուցած ըլլայի ուսանողներու աշխատութիւնը»

ԱՐՄԷՆ ԴՆՈՒՆԻ

ՆՄՈՅՇ ՄԸ

ԳԵՐՄԱՆԱԿԱՆ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹԵՆԷ

ԿՆՈՋ ԺՊԻՏԸ

(Շար. երէկի թիւէն եւ վերջ)

Մեծ եռանդով փարեցայ ուսման եւ իմ ազդեցութիւնս այնքան կատարելապէս կրեց որ կրցայ յուսալ թէ պիտի մեղմացնէի այդ կեղծ դաստիարակութեան թերութիւնները։ Նոր հորիզոններ բացի իրեն եւ մեծ եղաւ գոհունակութիւնս, երբ հասկցայ թէ ցնցոտի հագնող թշուառներն ալ կը զգան եւ կը մտածեն նոյն օրէնքներուն համեմատ որով կը զգան ու կը մտածեն միլիոնատէրները։

Բնազդաբար նաեւ ընկերութեան կեղծ ու խաբող հանգամանքը, եւ օր մը իբրեւ շարադրութեան նիւթ «Ժպիտը» տուի իրեն։

Ինչ ընելիքը չէր գիտեր։ Բայց երբ կարծիքս ըսի իրեն, երբ, թերեւս քիչ մը չափազանց եռանդով, բացատրեցի իրեն իմ մտածման եղանակս, իրեն համար յայտնութիւն մը եղաւ եւ կատարելապէս համոզուեցաւ իմ տեսութիւններուս։ Ես ալ զարմացայ։ Իր գրուածքը սա բառերով կը վերջանար.

—Ամեն ինչ որ գեղեցիկ ու ազնիւ է մարդուն մէջ, իր հպարտութիւնը, իր երջանկութիւնը, իր սէրը, կը չքանայ ու քիչ քիչ կը մեռնի երբ իր շուրթերուն վրայ խաղցող ժպիտը կեղծ ժպիտ մըն է։

Շատ լաւ էր այս, բայց այս խանդավառութիւնս սուղի նստաւ ինծի։

Երկու օր ետքը «լաւ» նիշով Ինէսին վերադարձնելէս ետք այս շարադրութիւնը, մօրը կողմէն երկտող մը ստացայ։ Բաղաքավարութեամբ կը յայտնէր որ պաշտօնս չպիտի շարունակեմ, մեր կրթական սկզբունքները խիստ շատ տարբեր ըլլալուն կ՚ըսէր։

* * *

Տարիներ անցան մինչեւ որ դիպուածը նորէն իմ նախկին սանուհիիս դէմ հանեց զիս։

Պ. Լ…ի տունը հացկերոյթի մը մէջն էր։

—Եկէք, ըսաւ ինծի այս վերջինը թեւէս բռնելով, կ՚ուզեմ տիկին Թ…ի քով տանիլ ձեզ․ կը ճանչնաք զինքը։

—Այդ պատիւը չունիմ։

—Ի՛նչ. բայց ատենօք դաս տուած էք իրեն, ինքը պատմեց ինծի։

Զարմանքս յայտնելու դեռ ժամանակ չունեցած, անոր առջեւը կը գտնուէի։ Թիկնաթոռի մը մէջ անփութօրէն նստած իր հովահարին հետ կը խաղար։ Շատ գեղեցկացած էր. խոշոր սեւ խորունկ աչքեր հետաքրքրաշարժ դէմքի մը վրայ զոր քիչ մը չափազանց փոշի դեռ կը տժգունէր. սքանչելի ուսեր դուրս կ՚իյային չափազանց մերկ քօրսաժէն։ Իրա՛ւ շատ գեղեցիկ էր։

Այն ատեն նշմարեց զիս եւ անմիջապէս խուզարկու ակնարկ մը նետեց վրաս, անշուշտ ուզելով հասկնալ թէ իր նախկին ուսուցիչն ի՛նչ ազդեցութիւն առաջ կը բերէր սրահին մէջ։ Յետոյ, քիչ մը պաշտպան երեւոյթով, ինծի կարկառեց ձեռքը ժպտալով։

Օ՜հ, այն ժպի՛տը, կը ճանչնայի․ բայց անիկա կը նմանէր իր տասնըհինգ տարեկան եղած ատենի ժպիտին ինչպէս հիւսիսափայլ մը արեւին. այնքան քաղցրավար, այնքան ցուրտ, այնքան անտարբեր որ սարսռեցայ։

Քանի մը աննշան խօսքեր փոխանակեցինք եւ ճաշի հրաւէրն եկած ըլլալով՝ սեղան առաջնորդեցի զայն։

Մատ մը ազնիւ գինի խմեց ու քիչ մը ոգեւորուեցաւ. մեր խօսակցութեան եղանակն երթալով ընտանեցաւ, ինչպէս բնական է հին ծանօթներու միջեւ։ Խնդալով յիշեցուց իր նախկին սէրն իմ վրաս։

Ջանացի խօսեցնել զինքը ամուսնութեանը վրայ։

—Ներեցէք որ իբրեւ բարեկամ հարցնեմ ձեզ, տիկին, թէ երջանի՞կ էք։

—Երջանի՞կ, օ՛հ այո։

Եւ տեսայ դարձեալ արհամարհոտ ժպիտը որ պզտիկ օձի մը պէս կը գալարի բերնին անկիւնները։

—Ձեր ամուսինն ո՞ւր է, ժամանակ չունեցայ իրեն ներկայացուելու…

—Ահա, սեղանին ծայրը, նշան մը կ՚ընէ ինծի։

Եւ գլուխը խոնարհեց դէպ ի գորշահեր մարդ մը, մեզմէ քիչ հեռու նստած. կենցաղասէրի դէմք մը տեսայ. մարած ակնարկներով, յոգնած դիմագծերով. պէտք եղածէն շատ հասկցած էի։

—Ե՞րբ սորվեցաք ճանչնալ եւ սիրել զայն։

—Սիրե՞լ, մրմնջեց հեգնական շեշտով մը։

«Արդէօք իր գաղտնիքները կուզէ՞ ինծի խոստովանիլ», մտածեցի։

Ինէս շարունակեց.

—Երբ ամուսինս ձեռքս խնդրեց, երկար ատենէ ի վեր հրաժարած էի մանկամարդ աղջկան երեւակայութիւններէն. բնաւ սէր չէի զգար անոր վրայ եւ իրմէ չը ծածկեցի այս բանը։

—Իսկ ի՞նքը։

—Ինք բան մը չխնդրեց։

—Ասկից բան մը չեմ հասկնար։ Ինքը կը սիրէ՞ ձեզ։

—Օ՛հ, ոչ։

* * *

Նորէն ժպտեցաւ եւ պզտիկ օձը դարձեալ երեւցաւ իր շուրթերուն վրայ։

—Այս կինը դժբախտ է, մտածեցի, խորապէս դժբախտ։

—Չէք հաւատար ինծի, ըսաւ Ինէս։ Աւա՛ղ, ինքզինքս չեմ խաբեր։ Մեր ամուսնութենէն տասնըհինգ օր ետք ապահով եղայ որ չէի սիրուեր։

«Կրնամ ձեզի խոստովանիլ։ Իմ սենեակիս մէջ իսկ ամուսինս բռնեցի, երբ բարեկամուհիներէս մէկուն—որ այն իրիկունը հոս էր—ջերմ յայտարարութիւններ կ՚ընէր եւ կ՚ըսէր թէ ինծի հետ ամուսնացած էր միմիայն անոր մօտենալու համար։ Այս խոստովանութիւնն անշուշտ ուրիշներու ալ ըրած է։»

—Իսկ դո՞ւք ինչ կ՚ընէք։

Ինէս անտարբերութեան շարժում մը ունեցաւ։

—Կը խորշիմ գայթակղութենէ, ի՞նչ կրնայի ընել։ Կը ժպտիմ։

Այս միջոցին խօսքն ընդհատուեցաւ։

—Ինէս, կը հարցունէր տիկին մը, Վօրթէն ընդունեցի՞ք ձեր վերջին արդուզարդերը։

Անմիջապէս անդին կողմը դարձաւ եւ քուրջերու խնդրի մը մէջ թաղուեցաւ։

Իսկ ես իր սքանչելի ծոծրակը կը դիտէի, ճերմակ ուսերը որոց անփայլ գոյն մը կուտար փոշին. երազախոհ մնացի։

Զգացի որ ձախ բազկիս արմուկովը հրեց զիս. կը ճանչնայի այդ սեղմումը որուն հեղնութիւնը ոչ ոք կը նմանէր։

—Շնորհակալութիւնս, ըսաւ, գեղանին Ինէս իր յարգանքները կը մատուցանէ ձեզ։

—Ա՞տ ինչ գաղափար է, հարցուցի սաստկութեամբ։

—Է՛հ, է՛հ, ըսաւ, չպատմե՞ց ձեզ իր ամուսնին մատնութիւնը ամուսնութենէն տասնըհինգ օր ետք։ Այն բոլոր մարդիկը զորս կուզէ իր ձեռքին տակ առնել, լսած են այս պատմութիւնը։

Սաստկապէս պիտի պատասխանէի, բայց արդէն Ինէս ինծի կը դառնար եւ ամենէն սովորական շեշտովը կ՚ըսէր.

—Քիչ մը առաջ ի՞նչ բանի վրայ կը խօսէինք։

Եւ որովհետեւ մեր երկուքէն ոչ մէկը յաջողեցաւ յիշել, սկսանք երկարօրէն խօսակցիլ վերջին օբերային ներկայացմանը վրայ։

Ճաշէն ետք, մեծաւոր ծխարանը քաշուեցայ. միտքս ամփոփելու պէտք ունէի, եւ սիկառ մը խմելով հանդերձ տեսածիս ու լսածիս վրայ կը մտածէի։

Ոչ, այդ կինը ամենեւին դժբախտ չէր։

Որպէս զի իր անձնական ցաւերն այդպէս շահագործէր ի նպաստ իր պչրասիրութեան, պէտք էր որ ամեն զգայնութիւն մարած ըլլար անոր մէջ։ Կամ թէ խոցուա՞ծ էր. այդ կատակերգութի՞ւնը խաղցած էր՝ ինչ ծածկելու համար իր հոգեկան ճշմարիտ վիճակը։

Երկար ատեն չկրցայ դիմանալ. նետեցի սիկառս եւ սրահ մտայ զինքը գտնելու համար։ Տեղ մը չտեսայ։ Վերջապէս ամայի ձմեռնոցը մտնելով որ քիչ մը լուսաւորուած էր, տեսայ զինքը. թիկնաթոռի մը վրայ ընկողմանած է. պանանենիի մը լայն տերեւները կը պահպանէին զինք անզգուշապահ աչքերէ։ Մինակ չէ։ Բօլ Ն… մեր անառակներուն էն լիրբը, թիկնաթոռին յենարանին կը կռթնի. իր անառողջ դէմքը գրեթէ կը դպի Ինէսի երեսին. յանկուցիչ խօսքեր կը մրմնջէ անոր ականջին։

Իսկ ա՜ն, կը ժպտէ՛։

ՍԻՒՏԷՐՄԱՆ

Վաղուան թուով պիտի պատմենք Մակդան, Սիւտէրմանի թատերախաղը, որ ներկայացուեցաւ ի Բարիզ։ Մ. Խ.

ՏԻԱՐՊԵՔԻՐԻ ՇՈՒՐՋԸ

ՎԱՃԱՌԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ

Քրիստոնեայ դաւանութեանց ամենէն կարեւորը, գործօնը եւ մեծամասնութիւն կազմող տարրն է հայ ազգաբնակութիւնը, եւ ինչպէս տեսանք արուեստներն ու վաճառականութիւնը գրեթէ ամփոփուած են անոր շուրջը. փոքր ազգաբնակութիւնք ընդհանրապէս հայերու հետ գործ կ՚ընեն, ի բաց առեալ քանի մը նշանաւոր եւ հարուստ տներ։ Քրիստոնեայ փոքր դաւանութիւնք ոչ միայն առեւտրական ընդարձակ յարաբերութիւններ ունին հայոց հետ, այլ երկար ժամանակներէ ի վեր խնամութիւններ ալ հաստատելով՝ ընտանեկան սերտ յարաբերութիւնները ժամանակին այն աստիճան յառաջ գացած են, որ լեզուի վրայ ալ մերձաւորներէն մեծ ազդեցութիւն կրած են, այնպէս որ այսօր հրապարակի վրայ յոյնն ալ, ասորին եւ քաղդէացին ալ, մինչեւ իսկ հրեաներն հայերէն խօսիլ գիտեն, եւ շատ դժուար է զանոնք զանազանել հայերէն, թէեւ իւրաքանչիւրը կը պահեն իրենց մայրենի լեզուներն ալ։ Խնամութիւնները մինչեւ ցարդ կը շարունակուին, թէեւ ոչ առաջին համեմատութեամբ, եւ անխտիր՝ ինչպէս յոյնը հայուն, հայն ալ յոյնին եւ ասորիին կուտայ իր զաւակը։ Բազումք այս տեսակ ընտանեկան կապերով միացեալ են, կը թուի սակայն՝ խնամութիւնները տարուէ տարի չեն պահեր առաջին համեմատութիւնը, եւ հետզհետէ կը նուազի անոնց թիւը։

Խնամութեան կապերը ոչ նուազ նպաստած են այս ժողովրդոց յարաբերութեանց բարւոքման, զուն ուրեք պատահած է անոնց միջեւ կրօնական վէճեր, որ երկար տեւած եւ յարաբերութիւնները խանգարած ըլլան։ Վերջին տարիները եկեղեցւոյ, կամ եկեղեցական կալուածոց թեթեւ վէճեր տեղի ունեցած էին ասորւոց եւ հայոց, ինչպէս քաղդէացւոց հետ, այլ շնորհիւ Կայս. կառավարութեան արդարասիրութեան, իրենց օրինաւոր լուծումն ստացեր եւ կարգադրուեր են։

Արուեստք եւ առեւտրական յարաբերութիւնները գլխաւոր զօրավիգն են պահպանելու համերաշխութիւնը հասարակութիւններու մէջ, մանաւանդ երբ որ շահու կապակցութիւններ ալ ունին վաճառականական հրապարակին վրայ։

Մեր ազգայինք ի վաղուց հաստատուած ըլլալով աստ, եւ իրենց բնածիր աշխատասիրութեամբ արուեստները եւ վաճառականութիւնը մշակելով՝ կարեւոր դիրք մը գրաւած են քաղաքին մէջ։ Շնորհիւ առեւտրական ճարպիկութեան նիւթական կացութիւնն գոհացուցիչ եղած է, եւ եթէ վերջերս տնտեսական անկումներ կրած են, այն ալ օտար ապրանաց հեղեղին դէմ ինքզինքնին չկրենալ պաշտպանելէն է, որով ինչպէս նկատեր էի, հին արուեստներէն շատերը լքուեցան եւ ժողովուրդը տուժեց ու պիտի տուժէ, ցորչափ տեղական արուեստները զօրացնելու համար իրենց կողմէ արժանաւոր ջանքեր չեն թափուիր։

(Շարունակելի)

ԹԵՐԹՕՆ «ԱՐԵՒԵԼՔ»Ի (46)

ԷՔԹՕՐ ՄԱԼՕ

ԸՆՏԱՆԵՕՔ

ՖՐԱՆՍԱԿԱՆ ԱԿԱԴԵՄԻԷՆ ՊՍԱԿՈՒԱԾ

ՀԱՏՈՐ Բ.

Կեցաւ, եւ գրեթէ անմիջապէս յարեց.

—Եւ նոյն իսկ Մարօքուրի մէջ ալ պէտք պիտի ունենամ քեզի. ուստի այս գիշեր ետ դարձիր, եւ վաղն առտու գրասենեակ գաս. ընելիքդ պիտի ըսեմ քեզի։

Երբ Բերրին թարգմանեց հրամանները զորս ծերունին կուզէր տալ բանուորներուն, Պ. Վիւլֆրան մեկնեցաւ եւ այն օրը լրագիրներ կարդալու խնդիր չեղաւ։

Բայց ի՛նչ փոյթ. քանի որ վաղորդայնն ապահովուած կ՚երեւար, հարկ չկար այսօրուան համար յուսախաբութեան մը հոգն ունենալ։

—Մարօքուրի մէջ ալ պէտք պիտի ունենամ քեզի։

Ճամբան այս խօսքը կրկնեց ինքնիրենը մինչեւ Սէն-Բիբուա։ Ի՛նչ բանի պիտի գործածուէր։ Իր միտքը տատանեցաւ, բայց առանց հաստատուն բանի մը կարենալ կառչելու։ Մէկ բան միայն ստոյգ էր. գործատուն չպիտի դառնար այլ եւս։ Մնացեալին համար սպասելու էր, բայց ոչ եւս անձկութեան տենդով, վասն զի ձեռք բերածը ամեն բան յուսադրել կուտար իրեն, եթէ իմաստութիւնն ունենար հետեւելու այն շաւղին զոր մայրը գծած էր իրեն մեռնելէ առաջ, յամրաբար, խոհեմութեամբ, առանց շտապելու, առանց բան մը փութացնելու. հիմակ ձեռքին մէջ կը բռնէր իր կեանքը որ իրմէ կախում ունէր. ահա ինչ պարտ էր ըսել ինքնիրենը ամեն անգամ որ խօսք մը արտասանել ուզէր, ամեն անգամ որ որոշում մը ունենար տալու, ամեն անգամ որ քայլ մը առնելու յանդգնէր. եւ ասիկա՝ առանց մէկուն խորհուրդ հարցունել կարենալու։

Մարօքուր դարձաւ այսպէս խորհելով, մեղմիւ քալելով, կենալով երբ ուզեր ծաղիկ մը քաղել ցանկապատի մը տակէն, կամ երբ շրջափակի մը վրայէն գեղեցիկ տեսարան մը պարզուէր մարգագետիններուն եւ լճակներուն վրայ. ներքին եռուզեռ մը, տեսակ մը տենդ կը մղէին զինք քայլը փութացնելու, բայց ակամայ կը դանդաղեցունէր զայն. ի՞նչ հարկ շտապելու։ Պարտք մը, կանոն մը դնելու էր իր վրայ երբէք տեղի չտալու բնազդական գրգռումներու։

Իր կղզին գտաւ այն վիճակին մէջ ուր ձգած էր, ամեն բան տեղն ի տեղւոյն. թռչունները խնայած իսկ էին ուռենիին հաղարջները որք իր բացակայութեան միջոցին հասունցած ըլլալով, իր ճաշին համար պնակ մը կազմեցին որուն վրայ ամենեւին յոյս դրած չէր։

Որովհետեւ գործատունին սովորական ժամէն առաջ տուն դարձած էր, չուզեց ճաշն ուտելու պէս պառկիլ, եւ սպասելով որ մութը վրայ հասնի, խրճիթէն դուրս անցուց գիշերը, եղէգներուն այն տեղը նստած ուր ակնարկը ազատօրէն կը շրջէր լճին ու եղերքներուն վրայ։ Այն ատեն հասկցաւ թէ որչափ ալ կարճ տեւած էր իր բացակայութիւնը, ժամանակը առաջացած էր եւ իրեն համար սպառնալից փոփոխութիւններ բերած։ Մարգագետիններուն մէջ ա՛լ չէր տիրեր գիշերային հանդիսաւոր լռութիւնը, որ առջի օրերն այնքան աչքին զարկած էր հոն, երբ բովանդակ հովիտին ջուրերուն, բարձր խոտերուն մէջ, ինչպէս ծառերու տերեւներուն տակ ուրիշ բան չէր լսուեր եթէ ոչ խորհրդաւոր շշիւնները թռչուններուն որք գիշերը ետ կը դառնային։ Հիմակ հովիտը հեռուէն մրմռուած էր ամեն տեսակ շշուկներով. մանգաղներու բախումներ, սայլակի ճռնչիւններ, մորակի շաչիւններ, ձայնի մրմունջներ։ Վասն զի արդարեւ, ինչպէս դիտած էր Սէն-Բիբուաէն դարձին, խոտհնձքն սկսած էր ամենէն բաց մարգագետիններուն վրայ, ուր խոտն աւելի շատ հասունցած էր. եւ շատ չանցած հնձողները իր լճին մարգերուն պիտի հասնէին զոր աւելի թանձր ստուեր մը ուշ ձգած էր։

Այն ատեն տարակոյս չկար որ պիտի հեռանար իր բոյնէն, որ իրեն համար ա՛լ բնակելի չպիտի ըլլար, բայց կամ խոտհնձքն եղեր կամ որսորդութիւնը, արդիւնքը նոյնը պիտի ըլլար, քանի մը օր տարբերութեամբ։

Թէեւ արդէն վարժուած կակուղ անկողնի, ինչպէս նաեւ գոց դուռներու եւ պատուհաններու, իր պտերէ անկողնին վրայ քնացաւ իբր թէ առանց բաժնուելու նորէն կը գտնէր զայն, եւ արեւածագին միայն արթնցաւ։

Վանդակադռներուն բացմանը՝ հոն էր Բերրին, բայց փոխանակ իր ընկերուհիներուն հետեւելու մինչեւ գործատուն, գրասենեակներն ուղղուեցաւ, մտածելով թէ ի՛նչ ընելու էր. մտնե՞լ, սպասե՞լ։

Այս վերջինին կայանք տուաւ, քանի որ դրան առջեւ էր, պիտի գտնէին զինքը եթէ կանչուէր։

Մէկ ժամ տեւեց այս սպասումը. վերջապէս տեսաւ Թալուէլին գալը որ խիստ ձայնով հարցուց թէ ի՛նչ կ՚ընէր հոն։

—Պ. Վիւլֆրան ինծի ըսաւ որ այս առտու գրասենեակ ներկայանամ։

—Բակը գրասենեակ չէ։

—Կը սպասեմ որ կանչուիմ։

—Վե՛ր ել։

Բերրին ետեւէն գնաց. ճեմավայրն հասնելուն, տնօրէնը գնաց աթոռի մը վրայ նստաւ հակառակ կողմէն, եւ ձեռքի նշանով մը իր առջեւ կանչեց Բերրինը։

—Սէն-Բիբուայի մէջ ի՞նչ ըրիր։

Բերրին ըսաւ թէ ինչո՛ւ Պ. Վիւլֆրան կանչած էր զինքը։

—Ուրեմն Պ. Ֆապրի ապուշ բանե՞ր հրամայած էր։

—Չեմ գիտեր։

—Ի՞նչպէս չես գիտեր։ ուրեմն խելացի չե՞ս։

—Անշուշտ չեմ։

—Կատարելապէս խելացի ես, եւ եթէ պատասխան չես տար, պատճառն այն է որ չես ուզեր պատասխանել. գիտցի՛ր թէ ո՛վ ըլլալս մի՛ մոռնար։ Ես ո՛վ եմ հոս։

—Տնօրէնը։

—Այսինքն տէրը, եւ որովհետեւ իբրեւ տէր ամեն բան իմ ձեռքէս կանցնի, ամեն բան գիտնալու եմ. ինծի չհնազանդողները կը վռնտեմ, գիտցած ըլլաս։

Այս այն մարդն էր որուն վրայ բանուորները խօսած էին սենեակին մէջ, դաժան տէրը, բռնաւորը որ կուզէր ամեն բան ըլլալ գործարաններուն մէջ ոչ միայն ի Մարօքուր, այլ եւ ի Սէն-Բիբուա, ի Պաքուր, ի Ֆլէքզէլ, ամենուրեք, եւ որուն համար ամեն միջոց լաւ էր իր իշխանութիւնը ափելու եւ պահպանելու համար, Պ. Վիւլֆրանի իշխանութեան քով, անկից իսկ վեր։

—Կը հարցունեմ քեզ թէ ի՛նչ ապուշ բան ըրաւ Պ. Ֆապրի, յարեց տնօրէնը ձայնը մեղմելով։

—Չեմ կրնար ըսել քանի որ չեմ գիտեր. բայց կրնամ կրկնել գիտողութիւնները զորս Պ. Վիւլֆրան թարգմանել տուաւ ինծի՝ բանուորներուն համար։

Աղջիկը առանց բան մը յապաւելու կրկնեց այս գիտողութիւնները։

—Ա՞յդչափ։

—Այդչափ։

—Պ. Վիւլֆրան նամակներ թարգմանել տուա՞ւ քեզի։

—Ոչ, Պարոն. միայն հատուածներ թարգմանեցի Տընտի Նիւսէն, եւ ամբողջովին՝ Տընտի Թրէտս Րիբօրթ Ասօսիէյշընէ։

—Գիտես որ եթէ ճշմարտութիւնը չըսես, ամբողջ ճշմարտութիւնը, շուտով պիտի իմանամ եւ այն ատեն, քը՛շ։

Շարժումով մը շեշտեց այս վերջին բառը։

—Ինչո՞ւ ճշմարտութիւնը չպիտի ըսեմ։

—Ազգարարութիւն մըն է որ կ՚ընեմ։

—Միտքս պիտի պահեմ, պարոն, կը խոստանամ։

—Լաւ։ Հիմակ գնա նստէ հոն, նստարանին վրայ. եթէ Պ. Վիւլֆրան պէտք ունենայ քեզի, պիտի յիշէ քեզի կանչած ըլլալը։

Բերրին մօտ երկու ժամ մնաց նստարանին վրայ, չհամարձակելով շարժիլ ցորչափ Թալուէլ հոն էր, չհամարձակելով իսկ խորհիլ, անոր դուրս ելած ատենը միայն սիրտ առնելով, բայց փոխանակ ապահովուելու մտատանջուելով, վասն զի հաւատալու համար որ այդ սոսկալի մարդէն փախչելու բան մը չունի, յանդուգն վստահութիւն մը պէտք էր որ իր բնութեանը մէջ չի կար։ Իրմէ պահանջածը աղէկ կը գուշակէր. անոր լրտեսն ըլլալ Պ. Վիւլֆրանի մօտ, պարզապէս իրեն հաղորդելու համար թարգմանելիք նամակները։

Թէեւ ասիկա զինք սոսկացնող հեռապատկեր մըն էր, բայց սա աղէկութիւնը ունէր որ կը փաստէր թէ Թալուէլ գիտէր կամ գէթ կենթադրէր որ նամակներ պիտի թարգմանէր, այսինքն թէ Պ. Վիւլֆրան իր քով պիտի առնէր զինք ցորչափ Պանոն հիւանդ ըլլար։

(Շարունակելի)

Կ. ՊՈԼԻՍ, 14,26 ՓԵՏՐ. 1895

ԽՄԲԱԳՐԱԿԱՆ

ՀԱՐԻՒՐԱՄԵԱԿ
ԲԱՐԵՐԱՐ ԲԻՊՕՏԻԻ

Փետր. 6/18ին Մասաչուզէթս Նահանգի Բիպօտի (Peabody) քաղաքին մէջ և Միացեալ Նահանգաց ուրիշ կողմերը տօնեցաւ անուանի բարերար հանգուցեալ Բիպօտիի ծննդեան հարիւրամեակն։ Օգոստափառ Վիքդօրիա Թագուհին ինք եւս մասնակցեցաւ հանդէսին, ուրախակցութեան հեռագիր մը ղրկելով կարգադիր Մասնախմբին ի Բիպօտի։

Այս անուն նոյն իսկ Հայերուն անծանօթ պէտք չէ ըլլայ. որովհետեւ իբրեւ կրթական բարերար և գրական Մեկենաս Բիպօտիի անունն ամեն քաղաքակիրթ լեզուի մէջ անցած է։ Բայց քանի մը թիւեր կան զորս աւելորդ չէ յիշել այս հանդիսին առթիւ։

Ճօրճ Բիպօտի 1795 Փետր. 6/18ին ծնած էր Մասաչուզէթս Նահանգին Տէնվըրս քաղաքին մէջ։ Իւր ծնողք չատ աղքատ էին, և ինք չկրցաւ կանոնաւոր ուսում մ'ընել։ Տարրական նախակրթարանին մէջ սորվեցաւ ինչ որ կրցաւ ուսնիլ։ Հազիւ 11 տարեկան, նպարավաճառի քով աշկերտ գրուեցաւ։ Չորս տարի ետքը մեծ երկաթեղինաց խանութպանի մը ([illegible]) քով գրուեցաւ։ Անած քանի մը զրոյցի չաբաթականով թէ իւր համեստ ծախքը կը հոգար և թէ ընտանեաց կ'օգնէր։ Բայց գործի մէջ այնքան հաստատամտութիւն, արթնութիւն ու ճարպիկութիւն ցուցուց որ 22 տարեկան Պօլթիմոր քաղաքին մէջ Լիլըս Ռիկս վաճառատան ընկեր եղաւ։ Անկէ ետքն իւր բախտը բանեցաւ։ 1827ին Անգլիա ղրկուեցաւ գործով, և այս առթիւ Մէրիլէնտ Նահանգին փոխառութեան համար փոխառութիւն մը կնքեց Լոնտոնի սեղանաւորներէն։ 1837ին իւր բնակութիւնն հաստատեց ի Լոնտոն, ուր 1843ին հիմնեց անձնական դրամատուն մը։ Սեղանաւորութեան մէջ տրամաբան կարգի սրամտութիւն և ճարտարութիւն ցուցուց Բիպօտի։ Կանուխէն միտքը դրած էր իւր նիւթական յաջողութիւնէն կարեւոր բաժին մը հանել ամեն տեսակ աղքատներուն և կարօտեալներուն, մանաւանդ ուսումն ու կրթութիւնը դիւրացնելու համար այն տղայոց որք իրեն պէս խեղճ և անկարող ծնողաց զաւակներ են։ 1852ին, իւր ծննդավայր Տէնվըրս քաղաք կը տօնէր իւր հաստատման 200րդ տարեդարձն։ Այս առթիւ Բիպօտի 20,000 տոլար նուիրեց նոյն քաղաքին, կրթարանի մը և Մատենադարանի մը հաստատման համար։ Մի քանի տարի ետքն այս գումարը բարձրացուց 60,000 տոլարի, պայմաններ դնելով որպէս զի աղքատիկ տղայք ո՛չ միայն ձրիապէս միջնակարգ կրթութիւն կարենան ստանալ այլ և տաօրեայ գործոց դադարումէն ետքն՝ երեկոյեան ժամերուն՝ կարենան բանաւորիլ, յաճախելով իւր տուները կրող կրթական հաստատութիւնը կամ՝ մատենադարանը։ Նոյն առթիւ 10 հազար տոլար ալ նուիրեց Հիւսիսային Տէնվըրսի։ Ուրիշ բազմաթիւ նուէրներէ և նպաստներէ զատ, քանի մը տարի ետքը կէս միլիոն տոլար (հարիւր հազար անգլ. ոսկի) տուաւ Պօլթիմոր քաղաքին, Գիտական, Դրական և Գեղարուեստական կաճառի մը հաստատման համար, որ բարձրագոյն կրթարան մ'է այս երեք ճիւղերու մէջ ալ ամերիկեան երիտասարդութեան բարձրագոյն զարգացման նպաստելու համար։ 1863ին Լոնտոնի մէջ գործէ քաշուեցաւ, և այս առթիւ հարիւր յիսուն հազար անգլ. ոսկի տրամադրեց նուէրն բոլոր Լոնտոնի աղքատներուն, այն նպատակաւ որ գործաւորական բնակարաններ շինուին և չատ աժան վարձքով յատկացուին աղքատիկ դասուց բնակութեան։ Մեռաւ 1869ին։ Այսօր իւր անունը կը կրէ քաղաք մը, և իւր անուամբ կը փառաւորուին բազմաթիւ աղքատախնամ, կրթական, գրական և արուեստական հաստատութիւնք։

Բիպօտիի Նպաստներն իրենց նպատակին ճշդիւ գործածելու համար, Անգլիոյ և Ամերիկայի մէջ կայ մէկ մէկ Խնամակալութիւն, յատուկ կանոնագրով, որ կ'ընդունի Բիպօտիի կտակած գումարներուն շահը, կը գործածէ իւր հիմնած հաստատութիւններուն, զորս կը կառավարէ, և միշտ կանգուն և պայծառ պահելու հետամուտ կ'ըլլայ։

Օգոստափառ Վիքդօրիա Թագուհին հետեւեալ հեռագիրը ղրկեց Բիպօտիի Հարիւրամեակին Կարգադիր Մասնախմբին.

«Այսօր, հարիւրերորդ տարեդարձ «ծննդեան Ճօրճ Բիպօտիի, երախտագէտ յիշատակն Բարերարին և անոր «ազնիւ և առատաձեռն բարեգործութեանց այս երկրի մէջ՝ տակաւին թարմ «է իմ սրտիս և իմ ժողովրդեանս սրտին «մէջ։» ՎԻՔԴՕՐԻԱ Թ. Ն.

Անգլիոյ մէջ գտնուող Բիպօտիի Խնամակալութեան Նախագահ Տէվընշիրի դուքսն հետեւեալն հեռագրեց.

«Բիպօտիի Հիմնարկութեան Նախագահն և խնամակալները կը փութան միաբանիլ կարգադիր մասնախմբին հետ, տօնելու համար Պ. Ճօրճ Բիպօտիի ծննդեան հարիւրամեակն, և այս առթիւ իրենց անկեղծ յարգանքը կը մատուցանեն։»

Կարգադիր Մասնախմբին կողմէ Նախագահ Պ. Ֆրէնսիս Էփլըն հետեւեալ պատասխանը ղրկեց առ Վիքդօրիա Թագուհին.

Առ Նորին Շնորհափայլ Վէհափառութեան Թագուհին Վիքթօրիա.

«Հարիւրամեակի հանդիսից Կարգադիր Մասնախումբս կը փութայ Բիպօտի քաղաքին կողմէ իւր անկեղծ շնորհակալիքը մատուցանել Անգլիոյ Թագուհւոյն, այն մեծ պատուոյն համար զոր ըրած է Ն. Վեհափառութիւն՝ շնորհալի ողջոյն մը ղրկելով Ճօրճ Բիպօտիի ծննդեան տարեդարձին առթիւ։»

Քաղաքն այս առթիւ չքեղապէս զարդարեցաւ կանաչներով, ծաղիկներով ու դրօշներով, ամեն գործատունք դադրեցան նոյն օր, դպրոցները փակուեցան, և արշալոյսէն ի վեր ամեն եկեղեցեաց զանգակներն ուրախալի կերպիւ հնչեցին։ Դպրոցական տղայք Բիպօտիի Հաստատութեան մէջ գումարուելով երգեր երգեցին, ճառեր ըրին, խաղեր կատարեցին, և քաղաքային պալատան մէջ բանախօսութիւնք եղան ընտիր բազմութեան մը առջեւ, եւ երեկոյին փառաւոր սեղան մը տրուեցաւ։

Պօլթիմորի Համալսարանն եւս որուն առատաձեռնօրէն նպաստած էր Բիպօտի՝ մասնաւոր արարողութեամբ մը տօնեց այս հարիւրամեակ։

Աշխարհի ամենէն հարուստ ազգն այս կերպիւ յայտնեց անգամ մ'եւս թէ իւր բարերարներուն յիշատակն ո՛րքան սիրելի է իրեն։ Բ. Փ.

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ԱՆԳԼԻԱ. —Հեռագիր ծանոյց թէ փետր. 7/19ին Լորտ Ռօզպէրի յանկարծ նախարարաց խորհուրդ գումարած է։ Այս արտասովոր գումարում ոչ սակաւ ուշադրութիւն գրաւեց։ Ճատեր կը կարծէին թէ Ներքին գործերուն տագնապալի վիճակին պատճառաւ էր, զի նախարարութիւնը մահաղութեամբ կը տեսնէր իւր մեծամասնութեան հետզհետէ պակսիլն Երեսփ. Ժողովոյ մէջ. կը կարծուէր թէ նախարարութիւնը վեհ. Թագուհիէն պիտի խնդրէ անմիջապէս լուծել Երեսփոխանութիւնը։ Բայց Նախարարական Տեղեկագիր մը այս կարծիքները ցրեց, ծանուցանելով թէ նախաբարայ խորհուրդը ներքին խնդրոյ համար չէր գումարուած, այլ արտաքին խնդրոյ համար։ Ապաքէն, Փօլիէսդըրի ընտրական յաջողութիւնը, զոր Աւէ-Լէյի երեկի թուով ծանուցինք, ի դէպ եկաւ նախարարականներուն սիրտ տալու համար։ «Մենծ աղա» ըլլայ, ո՛վ որ ըլլայ, ի Փօլիէսդըրը ազատականաց ընտրելին յաջողութիւնը ցնծութեամբ ցուցած է ազատական մամուլը։

—Ուրիշ հոգ մ'ալ պատճառեց Լորտ Ռօզպէրիի նախարարութիւնը։ Միութենական Սըր Հէնրի Ճէյմս, մին Լանքէշիրի գաւառին երեսփոխաններէն, որ իւր բամպակեղէններով զաշխարհ կ'ողողէ, առաջարկ մը ներկայեց, որով կը բողոքէ 5 % մաքսին դէմ զոր անգլիահնդիկ կառավարութիւնը վերջերս դրաւ Մանչեսդըրի բամպակեղինաց վըրայ։ Աւէ-Լէյի մէջ անգլիացիները ծանուցինք թէ այս մաքսը դնելով Լոնտոնի կառավարութեան հետ համախորհուրդ, անգլիահնդիկ կառավարութեան նպատակն է քաջալերել բամպակի գործարաններն Հնդկաստանի մէջ։ Այս տուրք բնականապէս անհաճոյ է Մանչեսդըրի խոշոր գործարանատէրներուն ու վաճառականներուն, որք իրենց ներկայացուցիչներն ունին Երեսփ. Ժողովոյ մէջ, և նախարարութիւնն ինքն եւս ոչ սակաւ կարօտ է Լանքէշիրի երեսփոխանաց քուէին։ Թէպէտ կը վախցուէր որ այս երեսփոխաններ այս խնդրոյ մէջ դասալիք պիտի ըլլան, բայց հեռագիր մը կը ծանուցանէ թէ Սըր Հէնրի Ճէյմսի առաջարկն ստուար քուէով մը մերժուեր է. զի նոյն իսկ պահպանողականներուն մէջ կան չատեր որք կ'ուզեն միջոց տալ Հնդկաստանի՝ իւր բնիկ արհեստագործութիւնը զարգացնելու։ Հնդկաստանի նախարար Պ. Ֆօուլըր իրաւամբ յիշեցուց թէ Հնդիկներն ալ պաշտպանել պէտք է ըլլան Անգլիոյ անշահախնդրութեան։

ՉԻՆ ԵՒ ՃԱՊՈՆ. —Մէկ Ամերիկացի գաղ, որ կ'ըսէր թէ ծրագիր մ'ունի բովանդակ ճապոնական նաւատորմիղ օդն հանելու համար, ամեն Եւրոպացիք և Ամերիկացիք որք մասնակցած էին Ուէյ-Հայ-Ուէյի պաշտպանութեան ընդդէմ Ճապոնցիներուն, ազատ թողուեցան, և Թին-Չի չոգենաւով Չի-Ֆու հասան։ Նոյն չոգենաւ բերաւ նաեւ ինքնասպան եղած չինացի երեք զօրականաց՝ Թինկ ծովակալին, Ճանկ զօրապետին և Լիու նաւապետին մարմինները։ Ճապոնական նաւատորմը պատուոյ ցոյց մ'ըրաւ՝ երբ իւր այս քաջարի հակառակորդները տանող չոգենաւը կը բացուէր նաւահանգստէն։ Փէնկ-Չի ճամբուն վրայ, ճապոնական մարտանաւք իրենց դրօշները կայմին կիսուն վրայ իջուցին, նաւաղք բարեւ կեցան և ծովակալ Իթօ կամին գտնուած զբաղանքէն վայրկեանէ ի վայրկեան մեռելական թնդանօթներ արձակեցան։ Եւրոպական մարտանաւք եւս իրենց դրօշը կայմին կիսուն վրայ իջուցած էին այս տխուր առթիւ։ Ուէյ-Հայ-Ուէյէ փախած զինուորներ սքանչացումով կը խօսին Ճապոնցիներուն մարդավայել վարմունքին վրայ, և կ'ըսեն թէ Չինացիք չատ ազդուեցան իրենց դժբախտ ծովակալին մատուցուած պատիւէն։

ՖՈՐՄՕԶԱ. —Աղէտներն անպակաս են Չինացիներուն գլխէն։ Ֆորմոզա կըղզւոյն Թա-Քաօ բերդին վառօդի չտեմարանին պայթման պատճառաւ մեռնող չինացի զօրքերն ոչ թէ 200, այլ երկու հազար հոգի են։ (Մեծ ճակատամարտի մը կորուստին հաւասար։) Ի լրումն աղետից, ճապոնական մարտանաւք երեւցած են Ֆորմոզայի նեղուցին մէջ։ Աւելորդ է ըսել թէ Չինացիք վառօդարանին պայթումը Ճապոնցի լրտեսներուն գործը կը համարին։

ԴՐԱՄԱԿԱՆ ԽՆԴԻՐՆ. —Արծաթ դրամին յարգը վերահաստատելու գաղափարը դարձեալ միտքերը կը զբաղեցնէ Ֆրանսայի, Գերմանիոյ, ինչպէս և Միացեալ Նահանգաց մէջ։ Ֆրանսայի Երկրագործաց Ընկերութիւնն, իւր տարեկան նստաշրջանը բանալով, որոշում մը քուէարկեց, երկմետաղեան դրութիւնը պաշտպանելով, և հրաւէր կարդալով ֆրանսական կառավարութեան որ միւս կառավարութիւններէն խնդրէ բանակցութիւններ կատարել, արծաթին տալու համար իւր նախկին դիրքն իբրեւ համազգային փոխանակութեան միջոց՝ ոսկիի նման։ Ընկերութեան մատուցուած տեղեկագրին նայելով, արծաթին դրամական յարգն ու պաշտօնը կորսնցնել է գլխաւոր պատճառ հողագործական, արհեստագործական և վաճառականական տագնապին զոր Եւրոպա կը կրէ այնքան տարիներէ ի վեր։ Այս արծաթի խնդիրը կը նմանի ազատափոխանակութեան խնդրոյն։ Թէր ու դէմ խօսողները չեն ձանձրանար, ի ինչպէս ազատ-փոխանակութիւնը, զոր տնտեսագէտք ուղիղ վարդապետութիւնը կը նկատեն, ազգաց մեծագոյն մասին քով իւր յարգը կորուսած է այժմ, և միայն Անգլիա հաւատարիմ կը մնայ անոր, կարելի է որ միամետաղեան կամ ոսկեպաշտ դրութիւնն եւս, որ ըստ տնտեսագիտաց ամենէն ուղիղ դրամական դրութիւնն է, գերիշխանութիւնը կորսնցնէ, և արծաթին նորէն յարգ տրուի, իբրեւ դրամ գործածուելու համար։ Աւելորդ է ըսել թէ արծաթին ոսկւոյ չափ դիւրատար չըլլալը խնդիր չէ արծաթի պաշտպաններուն համար. զի արծաթը Տէրութեան գանձին մէջ ունենալով, ի փոխարէն կարելի է պանքանոտ հանել՝ արծաթով երաշխաւորուած, և այս պանքանոտի փոխադրութիւնն ոսկեդրամէն աւելի դիւրատար կ'ըլլայ։ Արդէն Ամերիկայի մէջ կան չատ մը պետական թուղթեր որոց արժէքն արծաթով վճարելի է։ Հիմակ ոչ միայն Անգլիա այլ և Գերմանիա պաշտպան է միամետաղեան դրութեան, և Ֆրանսա միջին դիրք մը բռնած է ընդ մէջ Ամերիկայի և ոսկեպաշտ երկուց Տէրութեանց։

ԱՐԾԱԹԸ ՌԱՅԽՍԴԱԿԻ ՄԷՋ.— Ռայխսդակի վերջին նիստերէն միոյն մէջ, կայսրութեան ելմտական նախարար Պ. ֆօն Բօզատովսքի, մասնակցելով դրամական խնդրոյն վրայ վիճաբանութեան, զոր Երկրագործականք յարուցած էին, ըսաւ թէ արծաթի արժէքին հետզհետէ կորուստը կը վնասէ Գերմանիոյ արծաթի հանքերուն չահագործման, և չատ մը գործաւորներ կը զրկէ իրենց հացէն։ Միամետաղեանք իրենք եւս կը խոստովանին թէ արծաթի գնոյն անկումը ծանր վնասներ կը պատճառէ։ Ֆրանսայի վարչապետ Պ. Ռիպօ յայտարարեց այս օրերս թէ Ֆրանսա հարկադրուած է երկմետաղեան դրութեան դառնալ, և պատասխանատուութիւնը թողած է Գերմանիոյ վրայ, առարկելով թէ լոկ ոսկեդրամի դրութիւնն Անգլիայէն ետքն Եւրոպիոյ ցամաքին մէջ առաջին անգամ Գերմանիա հաստատած է։ Պ. ֆօն Բօզատովսքի յարեց թէ գեղջուկ ժողովուրդը կը կարծէ թէ արծաթի անկումն է պատճառ անկման իւր բերքերուն, և չատ մը արհեստաւորք եւս այս կարծիքէ են։ Ուստի, գերման նախարարն յայտարարեց թէ կառավարութիւնն հարկադրուած է ընդունիլ Ռայխսդակի մեծամասնութեան խնդիրքը։ ([illegible]) Նախարարին այս նպաստաւոր յայտարարութենէն ետքն, հետեւեալ որոշումը քուէարկեցաւ.

«Ռայխսդակը դաշնակից (գերման) կառավարութիւններէն կը խնդրէ որ ըստ կարի չուտով հրաւէրներ ուղղեն դրամական գեաղանախորհրդոյ մը գումարման համար, որպէս զի դրամական խնդիրը միջազգային կարգադրութեան մը յանգի։»

Գերմանիոյ մէջ օրուան մեծ դէպքն է Երկրագործականաց և Երկմետաղեանց այս յաղթանակը։

ԱՐԲԵՑՈՒԹԻՒՆ Ի ՊԵԼՃԻԱ. —Պելճիոյ Երեսփոխանական Ժողովոյն մէջ փետրուար 15ին ոգելից ըմպելեաց սպառման խնդրոյն վրայ վիճաբանութիւն մը տեղի ունեցաւ, որով յայտնուեցաւ թէ ոգելից ըմպելեաց գործածութիւնը սոսկալի կերպիւ աւելցած է ի Պելճիա։ Նախկին դատական նախարար Պ. Լըժէօն յայտարարեց թէ ազգը նորանձեւ բարբարոսութեան մը կը դիմէ, որ ալքօոլի բարբարոսութիւն կրնայ կոչուիլ։ Իւր օրով դրուած վիճակագրութեանց համաձայն, ըմպելիներէ գոյացած եկամուտը 1851ին 4 միլիոն ֆր. կը հասնէր, մինչդեռ հիմա 33 միլիոնի բարձրացած է։ Նաեւ այն ժամանակէն ի վեր գինետանց թիւը 53,000էն 175,000ի հասած է։ Ըմպելեաց տարեկան սպառումը Պելճիոյ ամբողջ բնակչաց թուոյն բաղդատմամբ մարդ գլուխ 12 լիտր կը հաչուի, կամ 48 լիտր իւրաքանչիւր չափահաս անձի։ Նաեւ 1851էն մինչեւ 1888 գործուած յանցանաց թիւը 100էն 200, և յիմարութիւնը 100էն 138 բարձրացած է։ Արու սեռին վախճանմանց թուոյն 100էն 80ը մանրախոյզ քննութեամբ ըմպելեաց գործածութեան կը տրուի։ Ընկերութեան այս կործանիչ վիճակն երկու պատճառներու կը վերագրէ Պ. Լըժէօն, մին՝ կ'ըսէ, գործաւոր դասուն անդատու ունեցաց անբաւականութիւնն, իսկ միւսը՝ գնած ոգելիքներուն թունաւոր հանգամանքն է։

ԳՐԱԿԱՆ ԱՐԺԱՆԻՔՆ ԱՆԳԼԻՈՅ ՄԷՋ. —Լորտ Թէնիսընի մահէն ի վեր, Անգլիոյ ձեռնհաս իշխանութիւնք կարող չեղան համաձայնիլ թէ ո՛վ պէտք է ըլլայ Անգլիոյ «Պսակաւոր Բանաստեղծն», որ այս պատուոյն հետ ընդունի առայն յատկացեալ թոշակը։ Բայց հիմակ Անգլիա իւր գրագէտները պատուելու համար ուրիշ միջոց մը կը հաստատէ. իւր հանգուցեալ ամուսնոյն փափաքն իրագործելով, վեհ. Թագուհին որոշեր է «Գրական Ազնուաց» կարգ մը և պատուանշան մը հաստատել, որ միայն Անգլիացիներու պիտի տրուի, և երեք դասի պիտի բաժնուի։ Առաջին դասին մէջ պիտի կրնան մտնել 24 գրական մարդիկ միայն, Բ. դասին մէջ 100 և Գ. դասին մէջ 250 անձինք։

ԱՆԳՈՐԾ ԲԱՆՈՒՈՐՆԵՐՈՒՆ վիճակը քըննելու և դարման առաջարկելու համար Լորտ Ռօզպէրիի նախարարութեան կազմած քննիչ յանձնաժողովը բաղկացեալ է 25 երեսփոխանէ, որոց 12ն արմատականք, (երեքը գործաւորական ըլլալով) 10ը պահպանողականք, 2ը միութենականք և 1ն իռլանտացի։ Պատերազմական և կըրթական նախարարք պիտի անդամակցին, ինչպէս Պ. Քայր Հարտի և Ճօն Պըրնս, պետերն գործաւորական կուսակցութեան Անգլիոյ։

ՈԼԻՄՊԵԱՆ ԽԱՂԵՐԸ վերահաստատելու համար Աթէնք բացուած հանգանակութիւնը ցարդ 200,000 սրահմի արտադրեց։

ԹՈԼՍԴՈՅԻ ՆՈՐ ԳՈՐԾԸ

Կոմս Թօլստոյ անուանի ռուս վիպասանն ու բարերարն այս օրերս աւարտեց նոր վէպ մը։ Ռուսական պատկերազարդ թերթի մը տնօրէնը կոմսին առաջարկեց հազար րուպլի այն վէպին մէն մի էջին համար։ Ճայս լսելով, ամերիկեան հրատարակչական տունի մը հեռագրեց թէ այն վէպին մէն մի բառին համար կու տայ երկու տոլար (10 ֆր.)։ Վէպն այնքան երկար չէ, ընդամենայն 35,000 բառէ բաղկացեալ։ Այնու հանդերձ, 70,000 տոլարը կամ 14,000 անգլ. ոսկին չատերու համար լաւ գումար մ'է, կարճ գրուածի մը փոխարէն մանաւանդ։ Բայց կոմս Թօլստոյ «անմխարելի» է, կամ «անգին» է։ Իւր մտաց ծնունդը դրամով ծախելու դրութեան բոլորովին հակառակ է։

ՀԵՌԱԳԻՐ

ԱՆՁՆԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

ՊԵՐԼԻՆ, 25 Փետր.— Վիլհէլմ կայսր Վիեննա գնաց ներկայ ըլլալու Ալպրէխդ արքեդքսին յուղարկաւորութեան։

ԼՈՆՏՐԱ. —Լորտ Ռօզպէրի պաղ առած ըլլալով սենեկէն դուրս չելներ։ Ընդդիմադիր կուսակցապետ Պ. Պալֆուր ինֆլուէնցայէ բռնուեցաւ։

ՀՌՈՄ. —Պ. Ճօլիդդիի խնդրանօք, իւր հարցաքննութիւն յետաձգուեցաւ։

ՀՈՒՆԳԱՐԻԱ

ՓԷՇԹԱ, 23. —Նոր վարչապետ Պարոն Պանֆի Երեսփ. Ժողովոյ մէջ ծանոյց թէ 1867ի աւստրեւհունգարական Երկեակ դրութեան հաւանող ամեն մաճառ կուսակցութիւնները միացնելու և նախարարական ստուար կուսակցութիւն մը կազմելու խորհուրդն ի դերեւ ելած է։ Բայց և այնպէս, ազատական կուսակցութիւնն և արդի կառավարութիւնն իշխանութեան վրայ մնալու իրաւունք ունենալ կը կարծեն։ Նախարարութիւնը կը կրթնի Թագաւորին վստահութեան և ազատական կուսակցութեան գործակցութեան։ Հետեւապէս, կուզում կ'ընէ մեծամասնութեան՝ ելմտացոյցը քուէարկելու։

ԱՐԿԱԾՆԵՐ

ՓԵՏԵՐՍՊՈՒՐԿ. — Քուրսք-Վորոնէժի գծին վրայ երկու կառախմբեր ընդհարեցան։ 7 մեռեալք։ 10 վակոն ջախջախուած։

ՉԻՆ ԵՒ ՃԱՊՈՆ

ՇԱՆԿԱՅ. — Չին խնդրեց որ հաշտութեան բանակցութիւնք Բորդ-Արթուրի մէջ կատարուին։ Ճապոն պատասխանեց թէ Չինու պատգամաւորք պէտք է Ճապոն գան, ուր միայն կրնան կատարուիլ այս բանակցութիւնք։

ԱԶԳԱՅԻՆ
ԼՈՒՐԵՐ

Ամեն. Ս. Պատրիարք Հայրն, որ ինչպէս ծանուցինք, հինգշաբթի օրուընէ ի վեր Իւսկիւտար կը գտնուի, վաղը Պատրիարքարան պիտի վերադառնայ։ Ն. Ամենապատուութիւն կիրակի օրը Ս. Կարապետ եկեղեցւոյն մէջ քարոզ խօսեցաւ։

Հիւանդանոցի նորընտիր Հոգաբարձութիւնն երէկ Մեծ-Նոր խանի դրասենեակը հաւաքուելով, իւր առաջին նիստը կազմեց։ Ներկայ էին.

Տոքթ. Տիգրան Պապաեան էֆ.
Պօղոս Աստուրճեան »
Գրիգոր Էվրէնեան »
Մանուկ Արզլեան »
Յակոբ Պապիկեան »

Իսկ Գալուստ էֆ. Համբարձումեան հիւանդութեան և Եղիա էֆ. Շահպազեան առեւտրական գործի մը համար չկարենալ ներկայ գտնուելնին իմացուցած էին։

Դիւանի կազմութեան ձեռնարկուելով՝ ընտրուեցան.

Գրիգոր էֆ. Դարակճօղեան Ատենապետ
Յակոբ » Պապիկեան Ատենադպիր
Գալուստ » Համբարձումեան Գանձապետ

Հոգաբարձութիւնը հիւանդանոցին առժամեայ վերատեսուչ կարգեց Տոքթ. Զարդարեան էֆէնտին։

Երկրորդ նիստը պիտի ըլլայ յառաջիկայ ուրբաթ, ժամ 8½ին։

Երուսաղեմի Պատրիարքական փոխանորդ Գեր. Սիմէոն Արքեպիսկոպոս իւր անուան տօնախմբութեան առթիւ, երէկ իրիկուն և այսօր բազմաթիւ շնորհաւորական այցելութիւններ ընդունեց Երուսաղեմատան մէջ։

Ներքին լուրեր

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆՔ. —Միւլքիյէ վարժարանին տնօրէնի օգնական անուանեցաւ Ալի Նազիմ պէյ, նախորդ տնօրէն Աշիրէթներու վարժարանին։ Ալի Նազիմ պէյ կատարեց օրինական երդումը։

Առեւտրական երկրորդ դատարանին անդամ անուանեցաւ Ծովային առեւտրական դատարանին անդամներէն Ֆեհզիմ էֆէնտի, որուն յաջորդեց Պոլսոյ Նախնական դատարանին անդամներէն Բալիարքի էֆէնտի։

Պոլսոյ Նախնական դատարանին անդամ անուանեցաւ Բերայի Նախնական դատարանին անդամներէն Իլիաս Մաթար էֆէնտի, որուն յաջորդեց առեւտրական երկրորդ դատարանին անդամներէն Եանքօ պէյ։ Ասոնք կատարեցին օրինական երդումը։

Իզմիր գաւառին Նաիպ անուանեցաւ Գարահիսարը Սահիպի Նաիպ Մէհմէտ Սապիթ էֆէնտի, որուն յաջորդեց Մէյինէի նախկին դատաւոր Մուսթաֆա Հիճաայի էֆէնտի։

Իզմիթի Կէյվէ գաւառակին Նաիպ անուանեցաւ Կէմլէքի նախորդ Նաիպ Ապտիւլրահման Ազիզ էֆէնտի։

Այտընի Ալաշէհր գաւառակին Նաիպ անուանեցաւ Վօտինայի նախորդ Նաիպ Մուսթաֆա Բէհճէթ էֆէնտի։

Կիրասոնի Նաիպ անուանեցաւ Թրէմէի նախորդ Նաիպ Մէհմէտ Շիւքրի էֆէնտի։ Ասոնք կատարեցին օրինական երդումը։

ՌԱՄԱԶԱՆ. —Այսօր սկսաւ Ռամազան ամիսը։

—Կայս. անձնական Գանձուն նախարարութեան կողմէ երէկ Ռամազանի առթիւ ըստ սովորութեան ուտեստ բաշխուեցաւ բազմաթիւ աղքատաց, որք բարեմաղթութիւններ ըրին վասն կենաց վեհ. Սուլթանին։

Ի Բ. ԴՈՒՌՆ. —Անգլիական դեսպան Սըր Ֆիլիփ Քըրրի և ֆրանսական դեսպան Պ. Քամպօն երէկ Բ. Դուռն երթալով յաջորդաբար տեսակցեցան Բարձր. Մեծ-Եպարքոսին, արտաքին գործոց Վսեմ. նախարարին և Վսեմ. խորհրդականին հետ։

—Հելլենական դեսպան Մավրոկորտաթօ իշխանն երէկ Բ. Դուռն երթալով տեսակցեցաւ Արտաքին գործոց Վսեմ. Նախարարին և Վսեմ. խորհրդականին հետ։

ԳԵՐՄԱՆԻՈՅ ՎԵՀ. կայսեր որդւոց՝ Բարձր. Էյթէլ, Ֆրիտրիխ և Ատալպէր իշխաններուն նուիրեալ [illegible] Օսմանիյէ պատուանշանները տանելու պաշտօն ունեցող՝ կայս. անձնական սպայակոյտին Ֆերիդ Շաքիր փաշա երէկ իրիկուն Պերլին ուղեւորեցաւ արեւելեան ճեպընթացով։

ՅՈՒՆԱՑ ԱՄԵՆ. Տ. Անթիմոս Պատրիարքն երէկ Լօզօֆէթ պէյի հետ այցելութիւն տուաւ Բարձր. Շէյխ-իւլ-իսլամ էֆէնտիին, Բազարապետ փաշային, Մաբեյնի Վերատեսուչին և Եպարքոսական ու Արտաքին գործոց Նախարարութեան խորհրդականներուն։

ՕՏԱՐ ՊԱՏՈՒԱՆՇԱՆՔ. —Հռոմայ Ս. Պապը Ս. Գրիգոր պատուանշանի առաջին աստիճանը նուիրած է Պետական Խորհրդոյ անդամներէն Ֆէթհուլլահ էֆէնտիի։ Կայս. Իրատէ մը արտօնած է այդ պատուանշանի գործածութիւնը։

Նոյնպէս Ս. Գրիգորի պատուանշանը՝ Պետական Խորհրդոյ անդամներէն Անտրէաս Քուրաս էֆէնտիի կնոջը։

ՄԱՀ ՎԱՍԸՖ ԷՖԷՆՏԻԻ. —Վճռաբեկ ատենի պատժական ճիւղին նախագահ Վասըֆ էֆէնտի, որ ժամանակէ մը ի վեր հիւանդ էր, երէկ առաւօտ մեռաւ, Յուղարկաւորութիւնը երէկ կատարուեցաւ հանդիսաւոր կերպով։

Վասըֆ էֆէնտի, ինչպէս կը յիշուի, յառաջագոյն երկար տարիներ վարած էր Եղեռնադատ ատենի նախագահութիւնը։ Պալայի աստիճան ունէր և երկրորդ կարգի Օսմանիյէ ու երրորդ կարգի Մէճիտիյէ պատուանշաններ։

ՖՐԱՆՍԱԿԱՆ դեսպանն ու տիկին Քամպօն կիրակի գիշեր հացկերոյթ մը տուին որուն ներկայ գտնուեցան գերմանական դեսպան Ռատօլին իշխանն՝ իր կնոջ ու աղջկան հետ, անգլիական դեսպանն և լէտի Քըրրի, հելլենական դեսպանն և Մավրոկորտաթօ իշխանուհին, ամերիկեան դեսպան Պ. Թըրրըլ, սերպիական դեսպան Պ. Եօրկէվիչ իր կնոջ ու աղջկան հետ, Մօռնիի դուքսն ու դքսուհին, Բէդդէլ պահականութեան հրամանատարն իր կնոջ հետ և այլք։ Սեղանէն ետք ուրիշ հրաւիրեալներ ալ, որոնք երեկոյթին հրաւիրուած էին, գացին դեսպանատուն. պարերը տեւեցին մինչեւ կէս գիշերէն ետք ժամ 2 (Ր.Ե.)։

ՕՍՄ. ՊԱՆՔԱՅԻ գաւառական մասնաճիւղերու պաշտօնէութեան մէջ հետեւեալ փոփոխութիւնները տեղի ունեցեր են. Պ. Տէֆիլըր՝ Սօֆիա փոխադրուեր է, Պ. Քրօզիէ՝ Էտիրնէ, Պ. Եաքօվիտի՝ Պաղտատ, Պ. Քօնսթանթուլաքի՝ Պրուսա, և Պ. Բիէրիտա՝ Բերայի մասնաճիւղը։ Պ. Շառլ Հօլմ՝ Պրուսայի գործակալութեան տնօրէն կը մնայ իրեն օգնական ունենալով Պ. Քօնսթանթուլաքին որ վերջերս Բերայի մասնաճիւղին տնօրէնն էր։

Անցեալ ուրբաթ օր տեղի ունեցեր է Օսմ. Պանքայի Աղեքսանդրիոյ մասնաճիւղին բացումը։

—Հակառակ կարգ մը արտասովոր պարագայներու, որոց մէջ գլխաւոր տեղը կը բռնէ արմտեաց գներուն անկումը, կ'ըսէ Լ. Հէրէլդ, Սըր Էտկար Վինսընթ այնպիսի զարկ մը տուած է գաւառներուն մէջ Պանքային գործառնութեանց, որ յոյժ նպաստաւոր արդիւնք կունենան թէ այդ ելմտական մեծ հաստատութեան համար և թէ երկրին վաճառականութեան համար ընդհանրապէս։

ՔՈԼԵՐԱՆ Ի Կ. ՊՈԼԻՍ. —Փետրուար 12ի կիրակի օրուան ժամ 6էն մինչեւ փետրուար 13ի երկուշաբթի օրուան ժամ 6, մայրաքաղաքիս մէջ քոլերայէ հետեւեալ դէպքերը պատահած են.

Խասքէօյ՝ մէկ. Խալիլ Իպրահիմ, գործաւոր։

Ե. զօրագունդէն՝ մէկ. Մէհմէտ Խալիլ, զինուոր։

Առաջուան բռնուածներէն մեռած է,

Խասքէօյ՝ մէկ. Ալի Հասան։

Առաջուան բռնուածներէն մին՝ Ջըրթաքէօյ Իլիա Ռաֆաէլ՝ ապաքինած է։

Գումար երկու դէպք և առաջուան բռնուածներէն մէկ մահ։

ԹԷՐՍԱՆԷԻ մէջ չինուած երկրորդ կարգի Ջօհաֆ մարտանաւը Պասրայի ջուրերը պիտի ղրկուի։

—Նոր չինուած չորս նաւեր և նորոգուած երկրորդ կարգի երկու մարտանաւեր կարմիր ծովու և Պասրայի ծովեզերաց առջեւ պահպանութիւն ընելով հանդերձ Ռէժիի ու Հանրային Պարտուց վարչութեան համար ալ պահակի պաշտօն պիտի վարեն։

ՀՆՈՒԹԻՒՆՔ. —Կայս. Թանգարանին յանձնուած են տասներկու կտոր ծաղկենկարներով քանդակուած մարմարիոններ, որք Պոլսոյ պարիսպներուն նորոգութեանը պահուն գտնուած են։

ԱՅՏԸՆԻ նահանգին այլեւայլ կողմերը ժողովրդեան մէկ մասին կրած Չէյպէկի հագուստները փոխուած են և աւելի վայելուչ հագուստ մը կրել սկսած են։

ՀՐԴԵՀ. —Երէկ գիշեր ժամ 6ին Օրթագիւղի Բիւյիւք Այազմա Թաղին մէջ հրդեհ ծագելով փայտաշէն փոքր տուն մը այրեցաւ, որ գաղթականի մը սեփականութիւնն էր։

ՍԱՐԸՃԱՐԻ ջուրերը տանող ճամբուն վրայ խճուղի մը չինուիլ սկսած է որ ի մօտոյ պիտի ամբողջացուի։

ՀՐԵԱՅ հասարակութիւնն որոշած է Երուսաղեմայ մէջ մեծ վարժարան մը հաստատել։

ՀԱԼՔԱԼԸՐԻ երկրագործական վարժարանին անցեալ և ներկայ տարուան հասոյթի յաւելեալ մասը պիտի յատկանայ ագարակին մէջ կատարելի երկրագործական նոր կարգադրութեանց։

ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ Համիտիյէ վարժարանին դասախօսութիւնք Ռամազան ամսուն մէջ օրական երկու ժամ պիտի ըլլան՝ ժամ 6էն մինչեւ 8։

ԿՐԹԱԿԱՆ նախարարութիւնը վիճակագրութիւն մը պատրաստելու վրայ է, որուն մէջ պիտի նշանակուին Կ. Պոլսոյ և գաւառաց Միլքիյէի երկրորդական վարժարաններու շրջանաւարտներուն անունները, ինչպէս նաև թէ այժմ ի՛նչ պաշտօնի մէջ կը գտնուին և կամ ո՛ր բարձրագոյն վարժարանը կը յաճախեն։ Յայտնի է թէ այդ կարգի վիճակագրութիւն մը արդէն հրատարակուած է բարձրագոյն վարժարանաց համար։

ԿԱՆԽԱՎՃԱՐ.—Մօնիթէօր կը հաղորդէ թէ Օսմ. Պանքան 10,000 ոսկիի կանխավճար մը ըրեր է Քաղաքապետութեան, քանթարի տուրք հաշւոյն։

ԾՈՎՈՒ ՎՐԱՅ.— Իզմիրէն կը գրեն թէ Քանթալէոն ընկերութեան Անաթօլ շոգենաւը որ Լէմնոսի ծովախորշին մէջ խարսխած էր, փոթորիկին սաստկութենէն նետուեր է ծովեզրի քարաժայռերուն վրայ։ Իզմիրէն Էլէնի շոգենաւը և Տարտանէլէն նաւաձիգ շոգենաւ մը օգնութեան զրկուեր են։ Եղած վնասը մեծ գումարի մը չհասնիր։

—Լեմոն բեռցած առագաստանաւ մը քանի մը օր առաջ ալեկոծութեան բռնուելով Բօրթօ Լակոսի փարոսին մօտ, ընկղմեր է։ Նաւապետն ու չորս նաւաստիներն ազատուեր են։

—Անգլիական [illegible] շոգենաւը որ Պաթումէն եկած ատեն Ռումուր-Եէրիի մօտ խրած էր, ջուրին երեսը հանուելով կըրցած է իր ճամբան շարունակել դէպի Իզմիր ուր կ'երթայ իր բեռը ամբողջացնել։

—Կիրակի օրը Սեւ ծովու Գարաբուրնի մօտ փոթորկի պահուն փոքր առագաստանաւ մը ընկղմեցաւ, որ Ախթէբօլըէն կուգար ատաղձ բեռցած։ Նաւապետն ու նաւաստիք և մէջը գտնուող ինը ուղեւորներ ազատուեցան ազատարարաց խումբին կողմէ։

—Երէկ անգլիական շոգենաւ մը հոսանքի բռնութենէն քշուելով Ֆընտըքլըի առջեւ խարսխած Պօղէլ շոգենաւին վրայ ինկաւ և վնասեց։ Ծովային նախարարութիւնը դատ պիտի բանայ անգլիական այդ շոգենաւին պատկանած ընկերութեան դէմ։

ԻՏԱԼԱԿԱՆ ընդհ. հիւպատոս Պ. Ռէվէսթ առջի գիշերը ընտանեկան երեկոյթ մը տուաւ ի պատիւ դեսպան Պ. Քաթալանիի և տիկին Քաթալանիի՝ որոնք ներկայ գտնուեցան դեսպանատան և հիւպատոսարանի պաշտօնէից և իտալական գաղթականութեան ծանօթ ընտանիքներուն հետ։

ԺԱՄԱՆՈՒՄ. — Աւստրիական ընդհ. հիւպատոս Սդրաձէնսքի կոմսը և աւստրիական դեսպանատան խորհրդական Պարոն Մաչիօ, որոնք արձակուրդով Վիէննա կը գտնուէին, մայրաքաղաքս դարձան։

ՄԻՋԵՐԿՐԱԿԱՆԻ անգլիական նաւատորմը, որ Սելանիկ կը գտնուէր նախորդ շաբթուան, ուրբաթ օրը մեկներ է այդ նաւահանգիստէն։

ԱՐՎԱՋԻ նահանգին Մէքթուպճի վախճանեալ Մուզաֆիլ պէյի ընտանիաց ամսաթոշակ յատկացուած է։

ՈՒՐԼԱ գաւառակին մէջ (Այտըն) քարէ երեք հին դագաղներ գտնուած են նման այն դագաղին որ այժմ կայս. Թանգարանը կը գտնուի և որ Քրիստոսէ 6-700 տարի առաջուան գեղարուեստին արտադրութիւններէն է։ Այդ երեք դագաղներն ալ ի մօտոյ մայրաքաղաքս պիտի բերուին կայս. Թանգարանին մէջ ի ցոյց դրուելու համար։

ԿԵՂԾ ԲՐՕՄԻԼՆԵՐՈՒ խնդրոյն համար կատարուած հարցաքննութիւնք աւարտած ըլլալով, արդիւնքը հաղորդուած է ձեռնհաս իշխանութեան։

ԹՐԱՄՈՒԷՅԻ ընկերութիւնը որոշած է որ Ռամազանի մէջ Թրամուէյի կառքերը գիշերները երթեւեկեն Էմին-Էօնիւի և Ագսարայի մէջեւ։

ԳՈՍՕՎԱՅԻ մէջ յանձնաժողով մը կազմուած է որոշելու այն միջոցներն որք ձեռք պիտի առնուին՝ որպէսզի Վարտար գետը յորդելու պահուն ո՛և է վնաս չը պատճառէ։ Ասկից զատ գետին երկու կողմը քարափներ պիտի շինուին։

ԻՍԿԻՒՊԻ կողմերը անցեալ հինգշաբթի և ուրբաթ օրերը սաստիկ փոթորիկ մը տիրեց յետոյ, շաբաթ գիշեր ալ ձիւն տեղացեր է։ Ջերմաչափը զերոյէն վար 13 աստիճան իջած է։

Բրեզրէնի մէջ առատ ձիւն տեղացած է և ջերմաչափը զերոյէն վար 10 աստիճան ցոյց կուտայ։

Ձիւնին առատութենէն Սէլանիկի ու Զիպէֆչէի միջեւ երկաթուղւոյ կառախմբոց երթեւեկութիւնք դադրած են։ Կ. Պոլսոյ թղթատարը մինչեւ անցեալ շաբաթ Իւսկիւբ չէ ժամաներ։

ԻԶՄԻՏԻ կառավարիչ Քեազիմ պէյ, որ քննական պտոյտի ելած էր, գաւառին կեդրոնը վերադարձեր է։

ԹՂԹԱՏԱՐԱԿԱՆ վերատեսչութեան խորհրդական Բրօյ էֆէնտիի նախագահութեամբ նոյն պաշտօնատան մէջ կազմեալ յանձնաժողովն, որ պահ մը իր նիստերը դադրեցուցած էր, վերատեսուչ Հասան Ալի էֆէնտիի հրամանաւ վաղուընէ սկսեալ շաբաթը մէկ անգամ ի նիստ պիտի գումարի։

ՉԿՆԱՐԱՆԻ հասոյթներն աւելցնելու համար Ֆախրէտտին պէյի մատուցած ծրագիրն Ելմտական նախարարութեան կողմէ զրկուած է Հանրային Պարտուց Թողեալ հասութից [illegible]։

ՄԱԽՍՈՒՍԷԻ Ասիր շոգենաւը, որ նոր գնուած է, Պայրամէն յետոյ Ճիտտէ պիտի երթայ՝ այդ նաւահանգստին և Գօնֆուտայի միջեւ երթեւեկելու համար։

ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ՀՐԱՊԱՐԱԿԸ

Վերջացող շաբթուան մէջ հասած ցորեններն անբաւական էին։ 1000 քիլէ կարծր ցորեն, որ հասած էր շաբթուան մէջ, գնորդ գտաւ Ռումէլիի և Էտիրնէի տեսակներու օխան 24էն 25 փարայի։ Կակուղ ցորեն հասաւ 18,000 քիլէ որուն 3000ը Վառնայի և 15,000ը Պալըքըրի։ Առաջինք վաճառուեցաւ քիլէն 14½-15 ղրշ.ի և երկրորդը՝ 14-14½ ղրշ.ի։ 6000 քիլէ Կիրքա և Ազիմա ցորեն, որոնք հասած էին շաբթուան մէջ, գնորդ գտան քիլէն 15 ղրշ.էն։ Եգիպտացորենի, հաճար եւ վարսակ չի վաճառուեցան. գիներն են՝ օխան 20-20½, 15 և 17½-17¾ փարա։

7000 քիլէ գարի վաճառուեցաւ, Դանուբի տեսակ, քիլէն 8½ ղրշ.էն։ Գալով ալիւրին, 4000 պարկ Օտեսայի, 7000 պարկ Իպրայիլի, 700 պարկ Մարսիլիոյ և 160 պարկ Վառնայի, որոնք հասած էին շաբթուան մէջ, վաճառուեցան ընթացիկ գիներով։ 100,000 օխա թեփ վաճառուեցաւ, օխան՝ 16-16½ փարայէն։

Բնաւ գործ չեղաւ լուբիայի, սիսեռի, կանեփի, խաշխաշի, բամպակի և կորեկի վրայ։ 200 պարկ սուսամ միայն վաճառուեցաւ տեղական սպառման համար, օխան 73-74 փարայէն և 300 պարկ կտաւատ, Պարթընի, օխան 43-46 փարայէն, Եւրոպայի համար։

Արտածելի գլխաւոր նիւթերէն, անոնց գործեր եղան Թիֆթիկի վրայ։ 43 պարկ դեղին ճէնքի վաճառուեցաւ, Գայսէրիի, Նիկտէի, Էնկիւրիի, օխան 82 էն 92 փարայի։ Ասոնցմէ զատ վաճառուեցան նաև 21 սնտուկ աֆիոն, որուն 7ը Գայսէրի, օխան 139 ղրշ.էն և 14 սնտուկ Պալըքէսէր, Էնկիւրիւ, 125-130 ղրշ.էն։ Գազի խէժի վաճառումը կը հասնի 114 պարկի, որուն 35ը Էվէրէք, ճերմակ տեսակ, օխան 20-20½ ղրշ.ի, 32 պարկը Էվէրէկ, 16-16¼ ղրշ.ի, 19 պարկը Նիկտէ, դեղին տեսակ, 14½-15 ղրշ.ի և 28 պարկը Գայսէրի, Էվէրէկ, ռըֆիւ, 5 էն 7½ ղրշ.ի։

Գալով ոգելից ըմպելիներուն, քարափանց ընկերութիւնը մեծապէս զիջցած ըլլալով իր ալքոլի վրայ դրած սակագինը, գործառնութիւնք վերսկսան բաւական ըլլալ այս նիւթին վրայ որ 50 ղրշ.ի տեղ՝ 15 ղրշ. պիտի վճարէ մէն մի թենեքէի համար, ծրիապէս ցամաք հանուելու պայմանաւ, 5 ղրշ. ալ աւելի վճարելով, ինչպէս կանխաւ որոշուած էր։ Պատրաստ գտնուած ոգելից ըմպելիներէն մաս մը վաճառուեցաւ ընթացիկ գիներով։

Գաղթաբերքերէն՝ 600 պարկ քահուէ հասած էր շաբթուան մէջ, որուն 400ը վաճառուեցաւ 100 օխան 12 և 13½ օսմ. ոսկիի։ Թրէպիզոնդի շաքար հասաւ 6500 պարկ որուն 5500ը վաճառուեցաւ, 86½էն 88 ղրշ.ի, ըստ մաքսային։ Ռուսական շաքարի վաճառումը կը հասնի 2500 պարկի, 75 ական ղրշ.էն։

Ռանկունի բրինձ չի հասաւ, և պատրաստ գտնուածէն վաճառուեցաւ 400 պարկ, 94 ղրշ.էն։ Եգիպտական տեսակէն հասաւ ու վաճառուեցաւ 1500 պարկ, 68 էն 80 ղրշ.ի։ Մոմ ո՛չ հասաւ ո՛չ վաճառուեցաւ։ Ընթացիկ գործեր բէզըրլի վրայ։

ԱԶԳ. ՕՍՄ. ԾԽԱԽՈՏԻ ՌԷԺԻՒՆ

Կը ծանուցուի բաժնետէրերուն որ վարչական խորհուրդն որոշած է 1895 փետր. 1/13ի նիստին մէջ, 6% բաշխել զեղչեալ դրամագլխէն ի հաշիւ ԺԱ. տարեշրջանին շահերուն (1894 մարտ—1895 փետրվար)։

Այս որոշման համեմատ, իւրենց պիտի վճարուի ի հաշիւ թիւ 11 կտրոնին, ի

ՊԵՐԼԻՆ, ՓԱՐԻԶ, ՎԻԷՆՆԱ ֆրանք 12
ԼՈՆՏՈՆ անգլ. ոսկի 0,9 շ. 7½ բ.
Կ. ՊՈԼԻՍ ոսկեդրամ ղրշ. 52,80

1895 մարտ 2/14էն անդին, յիշեալ հաստատութիւններն, ուր պէտք եղած պորտըրօները բաժնետէրերուն տրամադրութեան տակն են։

Ներկայացուած կտրոնները հինգ օր վար պիտի դրուին՝ ընկալագիրի փոխարէն, և տէրերուն ետ պիտի տրուին, 12 փր.ի վճարումն հաստատող դրոշմով մը։

Կ. ՊՈԼԻՍ Օսմ. Կայս. Պանքան
ՓԱՐԻԶ » » »
ԼՈՆՏՈՆ » » »
ՊԵՐԼԻՆ Պ. Պլէյխրէօտէրի դրամատունը
ՎԻԷՆՆԱ Քրէտիդ Անշդալդէն, վարկի աւստրիական ընկերութիւն՝ առեւտուրի և ճարտարագործութեան համար։ 2—3

ԱԶԳ. ՕՍՄ. ՀԱՆՐԱՅԻՆ ՊԱՐՏՈՒՑ

Օսմ. հանրային պարտուց վարչական խորհուրդը կը ծանուցանէ հասարակութեան թէ մարտ 1/13էն սկսեալ (½) կէս առ հարիւր տոկոս մը պիտի վճարուի օսմ. հանրային պարտուց փոփոխեալ արժէթղթոց թիւ 23 կտրոնին վրայ։

Յիշեալ պարտաթուղթերուն վրայ տոկոսներուն վճարումները պիտի կատարուին կտրոններուն վրայ նշանակուած բոլոր քաղաքներուն մէջ մինչեւ 31)12 օգոստոս 1895։

Այս պայմանաժամէն ետք Կ. Պոլսոյ մէջ միայն վճարելի պիտի ըլլան։

Կ. Պոլիս, 22 փետր. 95 2—6

ԱԶԳ. ՕՍՄ. ԿԱՅՍ. ՊԱՆՔԱՅ

Օսմ. Հանրային պարտուց փոփոխեալ պարտաթուղթերն ունեցողներուն կը ծանուցուի թէ օսմ. հանրային պարտուց փետր. 22 թուով ազդին համաձայն, կէս առ հարիւր տոկոս մը պիտի վճարուի իրենց թուղթերուն անուանական արժէքին վրայ։

Ըստ այսմ պարտին 1895 մարտ 1/13էն սկսեալ իրենց պարտաթուղթերուն թիւ 23 կտրոնները ներկայացնել սովորական պորտըրօներուն հետ օսմ. կայս. պանքային ի Պոլիս, Թարաքճըլար փողոց թիւ 15, երկուշաբթի, չորեքշաբթի և հինգշաբթի օրերը առաւօտեան ժամը 10էն մինչեւ ժամն 2 յետ միջօրէի (Ռ. Ե.)։

Ջնջուած կտրոններուն և թուղթերուն փոխարէն ընկալագիր մը պիտի յանձնուի իրենց որ շրջաբերութեան հանուելէն 10 օր ետքը պէտք է ներկայացուի օսմ. կայս. պանքային ի Ղալաթիա։

Կ. Պոլիս, 22 փետր. 95 2—6

Գաւառական լուրեր

ՈՒՐՖԱ, 25 Յունվ. 95

Այս տարի յոյժ հաճելի ձմեռ մը կ'անցընենք. սաստիկ ցուրտ երբեք դեռ չզգացուեցաւ, սառը նշոյլք հազիւ 5—6 օր տեւելով անհետացան. տակաւին ձիւնի երես տեսած չենք. Ու յանուարի լրման մօտենալուն՝ ընդհանրապէս անցած կը նկատուի Ուրֆայի ձիւնի եղանակը։

Եթէ մեղկ ու անձիւն ձմեռը մեր ձիւնի ամբարանոցներն — ամառուան համար — դատարկ պիտի թողու, գէթ մխիթարական է որ աղքատներու մերկ [illegible] նուազ սարսուռով կը կճէ. գզգզեակներով պատատուած խղճալիներու ստուար խումբերն, ինչպէս կամ փոքրեակներ՝ արմտակարօտ գաւառներէ, կը թափառին «զօրամած»ներու դռները և երբեք թափուր չեն թողուր եկեղեցւոյ դուռը, ուր կարեկից ձեռքեր կարելին կ'ընծայեն պարպուած դրամական ձեռքերուն։ Ազգասիրական Հոգաբարձութիւնն ալ իր կողմէ անգործ չմնար. դեղ ու բժիշկ ալ կը զրկէ պէտք ունեցողին։ Շնորհակալութեամբ կը գնահատուի տեղւոյս Ամերիկացի Միսիօնարուհի Միս Շաթըքի մարդասիրութիւնը, որով ոչ միայն անձնական այցելութեամբ բարոյապէս կը մխիթարէ կարօտեալները, այլ և ինքն իր կողմէ եւս ձրի բժիշկ կը զրկէ անոնց և կը վճարէ դեղագիններն։

—Համեստ երիտասարդ մը, որ տարիներէ ի վեր իւր անունը ծածկելով սովորութիւն ըրած էր տարին երկիցս, Յարութեան և Ծննդեան տօներուն, դպրոցներու կարգ մը աղքատ ուսանողաց հագուստի պէտքերը մատակարարել, իր գովելի սովորութեան հաւատարիմ գտնուեցաւ նոյնպէս և այս Ծննդեան տօնին։

—Կարմունջ գիւղի Երիցական և Մկրտական բողոքականք՝ երկու հատուածն ի միասին՝ ընդամէնը 10—12 տուն, իրենց զատ զատ երկու դպրոցներն ունին, բայց միայինք, որք քանի մը հարիւր տուներէ կը բաղկանան և նիւթական կարողութիւնն ալ իրենց կողմն ունին, փականք դրած են իրենց 3 դպրոցներուն ալ։

Բաղդ կայ թէ երբեմն դասատու գտնելու խօսքը կ'ընեն, բայց ընդհանրապէս կը կարծուի թէ մինչեւ որ իրենց այդ «աշխոյժ խնդրանքը» գործնական ելքի մը յանգի, արձակուրդի նոր եղանակը, որ վաղաժաման է հոն, արդէն հասած պիտի ըլլայ գիւղին համար։

—Այս օրեր տեղէս կը մեկնին Ս. Երուսաղէմ գնացող հայ ուխտաւորք։ Տարւոյս Ուրֆայի ուխտաւորաց թիւը կարծենք պիտի անցնի 30ը։

—Տեղւոյս Քաղաքապետութեան նախագահին յաջորդեց Հաճի Ֆազըլզադէ Մէհմէտ էֆ., խոհեմ ու պարկեշտ անձ մը՝ վաղեմի գերդաստանէ։ Գ. Կ. Ռ.

ԶԱՆԱԶԱՆՔ

ՆՈՐԱՎԷՊ ԳՐՈՂՆԵՐՈՒՆ

Նիւ-Եօրք-Հէրըլտ լրագիրը իր էջերուն մէջ մրցում մը բացեր է՝ 60,000էն մինչեւ 70,000 բառով լաւագոյն նորավէպը ունենալու համար, ամերիկացի հեղինակի մը կողմէ գրուած, որ պիտի ստանայ... յիսուն հազար ֆրանք պարգեւ։

Երեք գրագէտ քննիչներէ կազմուած մասնախումբ մը պիտի ընտրէ խմբագրութեան ղրկուած ձեռագիրներուն մէջէն երեք լաւագոյն նորավէպները որոնք միեւնոյն ժամանակ պիտի հրատարակուին Նիւ-Եօրք-Հէրըլտի մէջ։ Իւրաքանչիւր ընթերցողը թերթին այդ թիւին մէջ յատկապէս դրուած կտրոնի մը վրայ նշանակելով թէ երեքէն ո՛րը լաւագոյն կը համարի, պիտի ղրկէ խմբագրութեան, որ խոստացուած պարգեւը պիտի տայ մեծագոյն թըւով հաւանութիւն ստացող վիպագրին։

Ամերիկեան թերթը ուրիշ երեք պարգեւներ ալ հաստատած է, համեմատաբար փոքր գումարներու, —15,000, 10,000 և 5,000 ֆր.ի, —աւելի կարճ նորավէպերու համար։

ՁՄԵՌՆ ԵՒՐՈՊԱ

Աւստրիոյ-Հունգարիոյ ամեն կողմերն այնքա՛ն առատ ձիւն կը տեղայ այս պահուս, որ հաղորդակցութիւնք ընդհատուած են տեղ տեղ։ Եթէ յանկարծ ձիւնահալում մը վրայ հասնի, ողողումներէ կը վախցուի։

Լէօփոլէն կը ծանուցանեն թէ այս օրերս քսան հոգի զոհ գացեր են Կալիչիոյ մէջ տիրող ցուրտին սաստկութեան։ Հունգարիոյ մէջ շատեր ալ սառած մեռեր են։

Լոնտոնի մէջ ոչ նուազ մահեր կը պատճառէ այս տարուան ձմեռը։ Նախորդ շաբթուան Բրիտանական ազգանին մէջ մեռնող 100 անձանց մահուան պատճառները քննուելով, ստուգուեր է որ անոնցմէ 80ը ցուրտին զոհ գացած էին, կամ անոր ուղղակի ազդեցութեան՝ աղքատութեան, հիւանդութեան, անօթութեան և այլն։ Անգլիոյ ամեն կողմերն անհնարին աղէտներ առաջ բերած է ձմեռը ի Լիվրբուլ, Մանչէսթըր, Ման կղզին եւ ընդհանրապէս Անգլիոյ հիւսիսային կողմը, իրաց այսպիսի վիճակ մը չէր տեսնուած այս դարուս մէջ։ Մէրսէյի բերանը, սառնակոյտներ կը դժուարացնեն նաւարկութիւնը որ յաճախ վտանգաւոր ալ կը դառնայ. գետակը մասամբ սառած է ինչպէս նաեւ Մանչէսթրի ջրանցքը ուր շատ մը շոգենաւեր սառոյցներէ պաշարուած կը մնան։

A L'ÉLEGANCE
ՆՈՐԱՁԵՒՈՒԹԵԱՆՑ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ
Ն. ԱՏԱՄԱՆՏԻՏԷՍ
ՄԱՍՆԱԳԷՏ ՇԱՊԻԿՆԵՐՈՒ ԵՒ ՃԵՐՄԱԿԵՂԷՆՆԵՐՈՒ
ՊԱՏՐԱՍՏՈՒԹԵԱՆ, ՂԱԼԱԹԻԱ, ԳԱՐԱՔԷՕՅ, ԹԻՒ 15

Այս ծանօթ վաճառատունը պատիւ ունի ծանուցանել հասարակութեան եւ իր բազմաթիւ յաճախորդներուն թէ, վերջերս իր մթերքը ճոխացուցած է զանազան տեսակ գեղեցիկ կտաւներով եւ պէրքալներով՝ շապիկներու եւ ճերմակեղէնի համար, ինչպէս նաեւ ուրիշ զանազան նորաձեւութիւններ, ամենն ալ յոյժ չափաւոր գներով։ Անկից գնումներ կատարողներն ամեն կերպով գոհ պիտի մնան։ 246 3—24

Ա. Կ. ՊԵՏԻԿԵԱՆ
ԱՇԽԱՐՀԱԲԱՐ
ԳՈՐԾՆԱԿԱՆ ՔԵՐԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ
ԵՒ
ՇԱՐԱԴՐՈՒԹԵԱՆ ՏԱՐՐԵՐ
Ա. Շրջան

Ահաւասիկ նոր Քերականութիւն մը որ իր տեսակին մէջ լաւագոյնն է եւ կոչուած է նոր զարկ մը տալ Մայրենի լեզուին ուսման մեր վարժարաններուն մէջ։ Լեզուաբանական, մանկավարժական եւ գիտական նորագոյն եւ ամենակատարեալ մեթոտի մը վրայ յօրինուած այս քերականութիւնը դասագիրք մըն է որ անհամեմատ աւելի դիւրութիւն կ'ընծայէ թէ՛ դասատուներուն, թէ՛ ուսանողներուն ; Քերականութեան ուսումը յեղաշրջելու կոչուած այս նոր դասագիրքը կը յանձնարարենք Հայերէն Աշխարհաբար լեզուի բոլոր դասատուներուն, եւ վստահ ենք թէ անգամ մը որ սկսին գործածել զայն՝ իրենք ալ պիտի զարմանան քերականութեան «ձանձրալի» ուսման ա՛յնչափ դիւրացած եւ հաճելի դարձած ըլլալուն վրայ։

Այժմ հրապարակ ելած է Ա. ՇՐՋԱՆը որուն գինն է [illegible]։ Ընդհուպ պիտի հրատարակուին Բ. ՇՐՋԱՆ՝ Բառերու ստորաբաժանումը, եւ Գ. ՇՐՋԱՆ՝ Բառերու ձեւափոխութիւնը։

Կը գտնուի բոլոր գրավաճառներու քով, կեդրոնատեղին է՝ 27, Ֆինճանճըլար, Կ. Պոլիս.
Յ. ՄԱՏԹԷՈՍԵԱՆ վաճառատուն,
Գին 2 ղրշ.

ՎԱՃԱՌՈՒՄ ԵՒ ՑՈՒՑԱԴՐՈՒԹԻՒՆ
[illegible]
ՂԱԼԱԹԻԱ, 26, ՔԻՒՉԻՒՔ ՄԻՒԼԻՔ ԽԱՆ

Այս ցուցադրութեան մէջ կը վաճառուին յունական նիւթեր, տարազագործական ու ճարտարագործական.

Գծաւոր Նուրբ Քօղ, զանազան գոյներով.

Բօմպէղ եւ Քրէպօ միահարթ գծաւոր, յոյժ մեծաքանակ.

[illegible] կանանց համար, Նուրբ մետաքսէ, զանազան մեծութեամբ.

Մեծաչափ [illegible] բանուած և միահարթ, կանանց և արանց.

Մեծ [illegible], մետաքսէ և բամբակէ կերպասներու. յանձնարարութիւնք կընդունուին. արագ գործադրութիւն.

[illegible] երիկ մարդու և կնոջ. եւրոպական կերպասէն աւելի տոկուն, գոյնը երաշխաւորեալ։

Ջեռնոցներ մորթէ, կանանց և արանց։

[illegible], շատ տեսակներ։

Աճառ, տնական գործածութեան համար, մորթի եւ ճերմակեղէնի վնասակար նիւթերու խառնուրդներէ զերծ։

Չէճ, առանց հոտի, շատ լաւ, 130 և 40 օխանոց և աւելի վար տակառներով.

[illegible], անօթներումէջ։

Ի մօտոյ պիտի հասնին նմուշներ և ուրիշ նիւթեր։

Ամենէն ալ հելլենական [illegible] նիւթեր

3 ԳԻՆԵՐՆ ՅՈՅԺ ՉԱՓԱՒՈՐ 58—58

ՕՍՄ. ԿԱՅՍ. ՊԱՆՔԱ
ԱՆԱՆՈՒՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
Դրամագլուխ 10,000,000 անգլ. ոսկի

Կեդրոնատեղի Ղալաթիա
ԳՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆ Ի ՊՈԼԻՍ
Համիտիյէ փողոց, Թոմրուք խան
ԳՐԱՍԵՆԵԱԿ Ի ԲԵՐԱ, ՄԵԾ-ՓՈՂՈՑ, ԹԻՒ 190

[illegible]
Ի ԼՈՆՏՈՆ ԵՒ Ի ՓԱՐԻԶ

Մասնաճիւղեր

Ատալիա	Պաղտատ	Լիմասօլ	Ռուսճուք
Ատանա	Պէյրութ	Մերսին	Սելանիկ
Այտըն	Պրուսա	Նազիլլի	Սամսոն
Հալէպ	Դամասկոս	Նիքոսիա	Իզմիր
Աղեքսանդրիա	Դոնեա	Ուշաք	Սոֆիա
Աղր. Պոլիս	Լառնաքա	Փիլիպպէ	Տրապիզոն
Էնկիւրի	Գամիրէ	Բօր-Սայիտ	

Պարտամուրհակներու եւ արժէթուղթերու յանձնման փոխարէն սակ փոխ կը տրուի որոշ պայմանաժամով կամ ընթացիկ հաշւով։

Դրամավճարք արժէթուղթերու։

Հանում փոխանակագրերու, չէքերու, պարտամուրհակներու եւ հեռագրական հրամանագրերու Թիւրքիոյ եւ արտասահմանի գլխաւոր քաղաքներուն վրայ։

Բացում ընթացիկ հաշիւներու, պահպանում արժէթուղթերու եւ արժէքաւոր նիւթերու։

Գանձում կտրոններու, արժէթուղթերու՝ Թիւրքիոյ եւ արտասահմանի վրայ։ Վաճառում եւ գնում դրամներու։

Օսմ. կայս. Պանքան կ'ընդունի դրամական աւանդներ որոշ պայմանաժամով եւ հետեւեալ հաստատ տոկոսի սակերով.

Տարին 2¼ % մէկ տարուան պայմանաժամով աւանդի համար,

Տարին 1½ % վեց ամսուան պայմանաժամով աւանդի համար.

Տարին 1 % երեք ամսուան պայմանաժամով աւանդի համար։

ՊՈԼՍՈՅ ԳՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆԸ կը ստանձնէ բոլոր վերոյիշեալ գործողութիւնները եւ բաց աստի փոխառութիւններ կ'ընէ ապրանքներու վրայ եւ ապրանքներ կ'ընդունի իբր աւանդ։

Բերայի գրասենեակն ալ կը կատարէ Պանքայի բոլոր այս գործողութիւնները բաց ի ապրանքներէն։ Ասկից զատ, օրուան գինովը կը ծախէ եւ կը գնէ՝ անմիջական յանձնումով, վճարահանութեան զանազան թուղթեր, ինչպէս, Փարիզ քաղաքին պարտաթուղթեր, օսմանեան պարտաթուղթեր, հելլենական պարտաթուղթեր, Բանամայի պարտաթուղթեր, եւ այլն եւայլն։

ՊՈԼՍՈՅ ԳՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆԸ եւ ԲԵՐԱՅԻ ԳՐԱՍԵՆԵԱԿԸ կը ծախեն նաեւ օսմ. պարտաթուղթերու բօնտեր, եւ արժէթուղթեր կ'ընդունին, ընթացիկ հաշւով, մինչեւ 50 օսմ. ոսկի, տարին 3½ տոկոսով։

ՍԵՂԱՆԱՒՈՐԱԿԱՆ

ՍԱԿԱՐԱՆ ՂԱԼԱԹԻՈՅ

14/26 Փետր. 1895

Անուանական Դրամագլուխ	Թղթոց Անուանական Գիները		Տոկոս %	Անուանք Արժէթղթոց	Թուականք	Ընթացիկ Գիներ	
						Գոցուեցաւ երէկ երեկոյ	Բացուեցաւ այս առաւօտ
Ա. Ո. 7,183,872	100		1	Քոնսոլիտ Սէրի A	1331	— —	65 —
» 10,241,048	100		1	» » B		— —	44 10
» 30,382,811	100		1	» » C		— —	32 —
» 43,963,396	100		1	» » D		29 27	29 25
Ֆր. 798,000,000	400		—	Ռումէլիի Երկաթուղի	1370	134 25	133 25
Ա. Ո. 4,545,000	100		4	Օսմանիէ	1390	— —	103 —
Ֆր. 185,631,180	500		4	Բրիօրիթէ	1390	— —	— —
Օ. Ո. 6,499,988	Ֆր. 500		5	Մաքսային Պարտաթուղթ	1336	— —	— —
	[illegible]	[illegible]					
Ա. Ո. 10,000,000	20	10		Պանք Օթոման	1363	— —	— —
Օ. Ո. 550,000	22	11		Քրէտի Ժէնէրալ Օթոման	1369	10 33	11 15
Ա. Ո. 600,000	10	6		Պանք տը Քոնսդանդինօբլ	1372	— —	5 05
» 600,000	10	5		Սօս. Օթ. տը Շանժ է տը Վալ.	1372	— —	6 23
Ֆր. 14,000,000	140	140		Բաժնեթուղթ. Լաւրիումի Հանքին	1378	— —	34 —
» 45,000,000	500	300		Անատոլուի (Բաժնեթուղթ	1889	— —	605 —
» 30,000,000	500	500	5	Երկաթուղին (Պարտաթղթ.		— —	477 20
Օ. Ո. 200,000	20	8		Թրամուէյ (Բաժնեթուղթ	1332	— —	9 25
Ֆր. 709,506	500	500	5	(Պարտաթուղթ		— —	502 —
Ֆր. 100,000,000	500	200		Օսմ. Ռէժի	1333	— —	22 13
Ա. Ո. 110,000	1.40	1.40	6	Օսմ. Սիկարէթ	1392	— —	2 66
Օ. Ո. 440,000	11	5½		Օսմ. Ապահովագրական Ընկ.	1393	— —	8 10
Ֆր. 20,000,000	500	500		Ջրի Ընկերութիւն, Տէրքոս	1332	— —	442 —

ՍԹԻԼԱՆՑ (Բրիմ) DI ՎՐԱՅ		Օ. Ո.	Ղրշ.
8 օրուան համար 1000 հատի		2	30
1 ամսուան համար		5	—
1 օրուան համար		—	95
Դէյլի		—	43
Կանխիկ (Հէփօլէօփ)		—	50
ԸՆԹԱՑԻԿ ՓՈԽԱՆԱԿԱԳԻՐՔ			
Լոնտոն 3 ամիս	Ղրշ.	111	17½
Փարիզ »	Ֆր.	22	62½
Վիէննա 8 օրուան	Ֆիոր.	11	10
Պերլին չէք	Մարք.	18	22½

ՍԹԻԼԱՆՑ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻԻ ՎՐԱՅ		
8 օրուան համար 25 հատի Ֆր.	3	—
1 ամսուան համար »	4	75
ԸՆԹԱՑԻԿ ԴՐԱՄՈՑ		
Անգլ. ոսկի Օ. Ո. 100 ղրշ.էն	110	31
20 Ֆրանքնոց	88	12
20 Մարքնոց (Գերմանական ոսկի)	107	20
Ֆլորին	51	15
[illegible]	8	37
Մէճիտիյէ	108	24
Մանր արծաթ	103	—
Մէթալիք	97	—
Տոկոս Ղալաթիոյ Սակարանի	6	—

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՍԱԿԱՐԱՆՔ

ՓԱՐԻԶ 26 Փետր.		
Քոնսոլիտ Օսմ. B Կինվ. Ֆր.	——	—
» » C » »	——	—
D (Բացուած »	——	—
(Գոցուած »	26	73
Ռումէլիի Երկաթուղի »	132	75
Բրիօրիթէ »	490	—
Մաքսային Պարտաթուղթ »	507	50
Օսմանիէ »	475	—
Ռէժիի Բաժնեթուղթ »	505	—
Պանք Օթոման (անուանակ.) »	——	—
Ռանթ Ֆրանսական 3% »	103	12
» » 4½% »	107	87
» Իտալական »	——	—
Քրէտի Լիոնէ »	825	—
Քրէտի Ֆոնսիէ »	——	—
Քոնդուար տ'էսքոնթ »	——	—
Սուէզի Բաժնեթուղթ »	——	—
Եգիպտական Միացեալ »	527	50
Չէք Լոնտոնի վրայ »	25	24
ՎԻԷՆՆԱ 26 Փետր.		
Ռումէլիի Երկաթուղի Ֆիորին	74	—
Օսմ. Ռէժի »	243	16
Փոխանակ. Լոնտոնի վրայ ի տես	123	80
» Փարիզի »	——	—

ԼՈՆՏՈՆ 26 Փետր.		
Քոնսոլիտ Օսմանեան A Ա. Ո.	65	25
» » B »	44	25
» » C »	29	25
D (Բացուած »	——	—
(Գոցուած »	26	56
Օսմ. Փոխ. 1891ի 4% (Երշխւորեալ.	——	—
» » 1894 3½% (Եգպ. Հրկ.ով	——	—
Պանք Օթոման (վճարեալ) »	17	56
Այտընի Երկաթուղի »	13	—
Միացեալ Եգիպտական »	104	—
Առանձնաշնորհեալ »	——	—
Անգլ. Քոնսոլիտէ »	104	50
Ռանթ Հելլենական 5% »	32	—
» » 4% »	34	50
Պուլկար. Փոխառ. 6% »	——	—
» » Նոր 6% »	——	—
Փոխանակ. Փարիզի վրայ 3 ամիս	25	365
ՊԵՐԼԻՆ 26 Փետր.		
Օսմ. Փոխառութիւն 1888ի Մարք	——	—
Ռումէլիի Երկաթուղի »	114	—
Անատոլուի Երկթ. ¼ Պրթղթ. »	——	—
Փոխանակ. Լոնտոնի վրայ 3 ամիս	20	392
» Փարիզի » 2 ամիս	——	—
Մակեդոնիոյ երկաթուղի	——	—

ՓԱՐԻԶ, ՓՈՔՐ ՍԱԿԱՐԱՆ 26 Փետր.

Օսմանեան Քոնսոլիտէ D. Սէրի	26	72
» Երկաթուղի	132	75
» Ռէժի	502	50
Մաքսային Պարտաթուղթ	——	—
Բրիօրիթէ	——	—
Պանք Օթոման	691	03
Եգիպտական Միացեալ	——	—
Ֆրանսական Ռանդ 3%	103	12

ԳՐԱՍԵՆԵԱԿ
ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԵԱՆ, ԹԱՐԳՄԱՆՈՒԹԵԱՆ
ՀԱՇՈՒԱԿԱԼՈՒԹԵԱՆ
Քիւչիւք Սալթաւոտ խան, Թիւ 4. Մարբոտ ճէպէլ ի Ստամպոլ. Ամեն օր կէս-օրէն վերջը

Սոյն գրասենեակի տնօրէնն, որ երկար տարիներ Օսմ. դատարանաց մէջ զանազան պաշտօններ վարելէ յետոյ այժմ փաստաբանութեան հետեւած է, կը վարէ սոյն գրասենեակի տնօրէնութիւնը։

ԿԸ ԽՄԲԱԳՐԷ Թուրք. լեզուաւ Օսմ. ամէն նախարարութեանց և մասնաւորապէս դատարանաց ուղղելի ամէն կարգի և տեսակի աղերսագիր, իլթիմաս, լահիա, բրօթէսթօ ինչպէս նաեւ ընկերական, առեւտրական և վաճառականական պայմանագիր, ծրագիր, մուրհակ, նամակ, յօդուած, ազդագիր և այլն։

Ընծեռուած է ամեն միջոց և ձեռնհաս անձանց աջակցութիւնն, որոց օժանդակութեամբ կը ստանձնէ.

ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ՝ օտար տէրութեանց Կ. Պոլսոյ հիւպատոսարանաց և Պատրիարքարանաց ուղղելի դատական, առեւտրական, վաճառականական և ընկերական նմանօրինակ ամէն կարգի և տեսակի գրութեանց՝ հայ. յուն. գաղ. անգ. գերմ. ռուս. իտալ. իսպ. էպրայեց. և պուլղ. լեզուօք։

ԹԱՐԳՄԱՆՈՒԹԻՒՆ՝ յիշեալ լեզուօք խմբագրեալ նոյնօրինակ ամէն կարգի և տեսակի գրութեանց՝ որ լեզուէ որ կը պահանջուի։

ՀԱՇՈՒԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆ՝ չափ եւ կնճռալից հաշւոց. Տոմարակալութեան դրութեան վերածումն անկարգ տումարաց։

Գաղտնապահութիւն, ճշդապահութիւն, երաշխաւորեալ։ 958

ԱԶԴ

1311 մարտի մտելը, յորում տեղի կունենայ ոգելից ըմպելիներու տուրքին առաջին վճարումը, Օսմ. Հանրային Պարտուց ընդհ. տնօրէնութիւնը կը ծանուցանէ Կ. Պոլսոյ և արուարձաններու ոգելից ըմպելի վաճառողներուն թէ պարտին, կանոնագրին 14րդ յօդուածին համեմատ, անձամբ ներկայանալ, փետրուար ամսուն մէջ, Կ. Պոլսոյ ոգելից ըմպելիներու տնօրէնութեան՝ կանոնական տուրքին փոխարէն արտօնագիր ստանալու համար։

Ասկից զատ կը ծանուցուի իրենց թէ յիշեալ տնօրէնութիւնը այսօրուընէ սկսած է գանձել տուրքն ու թէզքէրէն յանձնելու. Հետեւապէս անոնք որ մինչեւ յառաջիկայ ամիս չներկայանան կանոնական թէզքէրէն առնելու, օրէնքին տրամադրած պատիժներուն պիտի ենթարկուին առանց բացառութեան։ 3—7

ԻԼԱՆ ՊԱԶԸ ՍԷՐԱՄՔԷՐԻ

Տօփաւ-Փաշա գըշլաի հիւմայունունա մէրպուտ մէրա օքլաքըէսի 311 սէնէսի նիսանը իպթիտասընտան իթիպարէն 2 սէնէ վէ գըշլաի հիւմայուն մէզքիւր տախիլ վէ խարիճինտէ քէարին 2 պապ վէ Ռամի գըշլաի հիւմայունը տախիլինտէ 1 պապ քի ճէման 3 պապ պագգալ տիւքքեանըտա սէնէի մէրգումէ մարթը իպթիտասընտան իթիպարէն 1 սէնէ միւտտէթլէ իճարէ վիրիլէճէքլէրինտէն թալիպ օլանլարըն Տօփաւ-Փաշա գըշլաի հիւմայունունա միւրաճաաթ իյլէմէլէրի իլան օլունուր։ Նօ. 27 1—3

ՕՍՄԱՆԵԱՆ ԿԱՅՍԵՐԱԿԱՆ ՊԱՆՔԱ

Վիճակ 30 Նոյեմբեր 1894

ՊԱՀԱՆՋՔ	Օսմ. Ոսկի	
Բաժինք չգանձուած	5 500 000	
Սնտուկ ի Կ. Պոլիս	1,410,880	21
» ի մասնաճիւղս	846,980	56
Գանձելի փոխանակագիրք	1,490 504	34
Պետական արժէթուղթք	3,756,222	48
Զանազան արժէթղթք	1,609,192	28
Ընթացիկ հաշիւք կայսերական գանձուն— «պարտականք»	1,241,671	44
Ընթացիկ հաշիւք զանազանք — պարտականք	5,756,294	11
Փոխառութիւնք արժէթղթոց և վաճառաց վրայ	4,307,923	66
Շինուած և շարժական գոյք	121,165	50
Զանազանք	157,497	35
	26.198,331/93	

ՊԱՐՏՔ	Օսմ. ոսկի	
Դրամագլուխ	11,000 000	
Պանքատուք ի շրջաբերութեան ի Կ. Պոլիս և ի մասնաճիւղս	904,907	
Վճարելի փոխանակագիրք	2,885,302	13
Ընթացիկ հաշիւք կայսերական գանձուն—«պահանջողք»	7,495,918	96
Ընթացիկ հաշիւք զանազանք— «պահանջողք»	1,179,453	75
Դրամական աւանդք որոշ պայմանաժամով	528,281	54
Պահեստք զանազանք	1,578,473	74
Վճարելի շահաբաժինք	6 956	89
Զանազանք	619 037	92
	26,198 331/93	

Վաւերացեալ ճշդութեան ըստ տումարաց

Տնօրէն
Լ. ԼԱ ՖԻՒԱՆԴ

Ընդհ. Տնօրէն
ԷՏԿԱՐ ՎԻՆՍԸՆԴ

ՀՐԴԵՀԻ ու ԿԵՆԱՑ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ՆՈՐԹԸ ԲՐԻԹԻՇ ընդ ՄԵՐՔԸՆԹԱՅԼ

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ Անգլ. Ոսկի 3,000,000. ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ 11,054,687
ՀԱՍՈՅԹ 1893 ՏԱՐԻՈՅ 2,789,437

ՆՈՐԹՀՐԸՆ ԷՇՈՒՐԸՆՍ

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ Անգլ. Ոսկի 3,000,000. ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ 4,293,630
ՀԱՍՈՅԹ 1893 ՏԱՐԻՈՅ 1,076,015

Ընկերութիւնքս Պոլսոյ մէջ ունեցած Միացեալ Գործակալութեան միջոցաւ հրդեհի դէմ ամէն կարգի վտանգաւոր ապահովագրութիւններ ի գործ կը դնեն չափաւոր գնով, և իրենց ցոյց տուած դրամական երաշխաւորութեամբ մեծ գումարներ ապահովագրողաց կրնան վստահաբար զիրենք ներկայացնել. Նաեւ քեր ապացոյց իրենց հաստատութեան, միայն հրդեհի ճիւղին համար մինչեւ ցարդ տուած վնասուն 20,000,000 Անգլիական Ոսկին կ'ընծայեն:

ՄՈՎԱՅԻՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ՄԱՐԻԹԱՅՄ

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ Անգլ. Ոսկի, 500,000 ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ Անգլ. Ոսկի 110,00

Ընկերութիւնս կ'ապահովագրէ շոգենաւուց և առագաստանաւուց մէջի ապրանքներն և դրամ ստրարներն խիստ օգտակար պայմանաւ: Գնոց և այլոց վրայ տեղեկութիւն առնուլ ուզողք կը հրաւիրուին դիմել Ղալաթիա Մէհմէտ Ալի փաշա խան գետնայարկ Թիւ 22 և 22 ա սենեակներն, առ **ԳԱՌՆԻԿ Յ. ՍԵՐՈԲԵԱՆ** Գործակալ Կ. Պոլսոյ վերոյիշեալ երեք Ընկերութեանց

ԼԱ ՆԻՒ-ԵՈՐՔ

ԿԵՆԱՑ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ԸՆԿ.
ԵՐԱՇԽԱՒՈՐՈՒԹԵԱՆ ՊԱՏՐԱՍՏ ԳՈՒՄԱՐ
771,000,000 ՖՐԱՆՔ
Տնօրէնութիւն յԱմերիկա

Փարիզ. 16. ... 1, 3, ... Նիւ-Եորք ... 1845ին հիմնուած է

Ապահովագրեալներու վճարուած	955,000000
1893ի ...	
Ապահովագրեալներու վճարուած	78,000000
Հասոյթ	175,000000
Նոր ապահովագրութիւնք ...	169,000000
1891 յունուար 1	
...	30,000000
Ցանկեալ դրամագլուխ	88,000000
Աւելի ապահովագրութիւնք ...	37,000000

Տնօրէնութիւն ...

Շահութաբերութիւններու բաշխումը և ապահովագրեալներու վերադարձումը ի դէպ մահու: Պայմանագրութիւն նոր եղանակ. Ըստ կարգին կը հանէ ԱՆՄԵՐԺԵԼԻ ... ԱՌԱՆՑ ՎԵՐԱՊԱՀՈՒՄԻ ... և ... Հինգ տարի ետքը ԻՐԱՒՈՒՆՔ ... ապահովագրին մէջ ... ընդարձակ ... մար դիմել առ Տնօրէնութիւն ի Թուրքիա
188 Ա. ՍԷՖԷԼՏԷՐ
Վոյվոտա փողոց, Վիթալիս խան, Ղալաթիա

ՔՈՆԵԱՔ

ՊԱՏՐԱՍՏՈՒԱԾ Ց'ԱՂԵՔՍԱՆԴՐԻԱ Ի ՏԱՐԱՆԷ Գ. ԳՈՒԼԱՆԱՔԻԻ 1864)

Այս քոնեաք, որ կը կրէ 478 թիւ վկայականը, տարրալուծուած է Բաբիլի Թագաւորութեան կողմէ եւ կնքուած Բաբիլի ... պաշտօնատան 1988 թիւ կնքով Տոքթ. Ժ. ...ի կողմէ՝ նախագահութեամբ Պ. Բաուֆէօնի: Արդիւնք տարրալուծման. — «Զուտ խաղողի գինիէ պատրաստուած է եւ ամէն ... գործածուած, ... պիտի նկատուի:

Այս քոնեաք ... է ... «Կը գտնուի Պ. Գուլանաքիի ... պատրաստուած ... 1894ին ... մի ... ապահովագրուած է ... գինի ... Պ. Գուլանաքիի քոնեաքի գործարանին ... վկայականը տուած են:

«Մեր ... գինեգործութեան ... Պ. Գուլանաքիի ... քոնեաքի ... Պ. Գուլանաքիի գործարանին ... ցուցակներէն, որ ... ցոյց տրուեցան, հաստատուեցաւ թէ այս քոնեաքներու փոքր մասը քաղաքին մէջ կ'սպառի, իսկ մեծ մասն օտար երկիրներ կը ղրկուին մանաւանդ յԱնգլիա: Այդ ցուցակներով յանձնարարուած է վստահ ըլլալ թէ այդ քոնեաքներ զուտ խաղողի գինիէ պատրաստուած են: Սքանչելի են գործարանին ամէն մասերուն կազմակերպութիւնը, մաքրութիւնն ինչպէս նաեւ գործին. ըր 80 ձիու ոյժ ունեցող մեքենայ մը կը շարժէ բոլոր մեքենաները որով օրական 12000 լիտր գինիի ոգի կ'արտադրուի: Գնահատուած է տեսակն այն սպիտակ գինիներու, որք քոնեաքի պատրաստութեան յատկացուած են: Մթերուած քոնեաքներու մէջ 1884ինն ամենէն նախամեծարն է: Միւս տարիներու քոնեաքները դրուած են կիրարանչիւրն 800, 5000 եւ 12000 լիտրնոց 2400 տակառներու մէջ: Նկուղներու մէջ ալ 200,000է աւելի սնտուկներով քոնեաքներ կան:

«Վերջապէս սա ալ յայտարարենք թէ Պ. Գուլանաքիի գործարանը պատիւ կը բերէ թէ իրեն եւ թէ Եգիպտոսի»

Աղեքսանդրիա, 24 յունիս, 1894
Անդամք քննիչ յանձնախումբի
Սիմոն, Տոքթ. Էրզման պէյ, Լազարիս, Ճ. Ղըրպարի, Ֆինտէյ, Մալիարաքիս:

Կը հաստատեմ թէ այս վկայական Պ. Գուլանաքիի տրուած է իր խնդրանաց համաձայն:
Ի դիմաց Եգիպտոսի ցուցահանդէսի մասնաժողովին Տոքթ. Հայրալիս:
Տոքթ. Հայրալիս փաշայի ստորագրութիւնը կը վաւերացնեմ: Կառավարիչ Աղեքսանդրիոյ (Կնիք) Իպրահիմ Նէճիպ

Աղեքսանդրիա, 3 յուլիս 1894

Այս քոնեաքներ կը գտնուին ի Կ. Պոլիս, Պ. Գուլանաքիի փոխանորդներուն Պ. Պ. Միլքրոփ ու Քօէնի վաճառատուններ՝ Ղալաթիա Թուլումպա փողոց Թիւ 6 եւ 7: Թիւ 178 16—36

ՊԱԶԱՐ ՌՈՒՍ

Ալպէրդ Իլեա և Ընկ.
447, Բերա Մեծ-Փողոց, 451
(ռուսական դեսպանատան քով)
մասնաւորապէս կը գտնուին՝

Սեւ խաւեար ընտրելագոյն.—Չորցած, աղած և համեմուած ձուկեր—Թարմ, մաքուր կարագ—Պանիրներ—Երշիկներ—Ժամպոն—Լեզուներ—Ֆիլէթօ—Համեմուած վարունգ— Հաճարի հաց— Պաքսիմատ— Պիսքիթ—Անուշեղէն—Թէյ:

Մեծ պէտրոպօլսեան պահածոյ ոտիլեր վօտքա և ռուսական առաջնակարգ ըմպելիք

Որոշ գին

Ծան.—Պազար Ռիւսը շաբաթն երկու անգամ կանոնաւորապէս ապրանք կ'ընդունի: 210

Արտօնատէր Ս. ՏԱՄԱՏԵԱՆ
ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԱՐԵՒԵԼՔ ԼՐԱԳՐՈՅ

KONIAK
ΜΗΧΙΩΤΗ
ΕΚΤΟΣ ΣΥΝΑΓΩΝΙΣΜΟΥ
MARQUE
N. MICHIOTI
PRIVILÉGIÉE
قونیاق میخیوتی
فوق العاده فین شامپانیا
رقابتدن خارج
COGNAC ORIENTAL
Grande Fine Champagne
HORS CONCOURS
Lith. P. Geffler

Երեք աստղով շիշը 30 դրուշ, — երեք աստղով ½ շիշը 15 դրուշ: Երկու աստղով շիշը 18 դրուշ: Մէկ աստղով շիշը 12: Մասթիքա և թիւզ օղի շիշը 12 դրուշ:

ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ՏՈՒՆ ԹԷՅԻ

ՀԱՍՏԱՏՈՒԱԾ ՅԱՄԻՆ 1880

Կ. ԵԱՎՐՈՒԵԱՆ Յ. ԻՍԿԻՒՏԱՐԼԵԱՆ

MARQUE DEPOSÉE

Մասնաճիւղ կը գտնուի Օսմանեան ամեն քաղաքը ...

Թէյի գործածութեան ընդհանրանալովը, թէյի ճաշակն ալ նրբացած է, որով թէյի առեւտուրն վաճառականութենէ աւելի արուեստ մըն է, որ միայն երկարատեւ և ճոխ փորձառութեամբ կ'ստացուի:

Մեր տունն, որ արդէն հանրածանօթ էր բազմամեայ ընդարձակ գործառնութեամբը, այս տարի ալ իր մասնաւոր գործակալաց ձեռամբ գնած է բազմազան և խիստ մեծաքանակ ընտիր թէյեր Չինաստանի, Ճավայի, Սէյլանի և Հնդկաստանի գլխաւոր արտադրիչներէ. և արդէն հասած են մեզ, և հետզհետէ պիտի ստանանք թէյեր, որք գերընտիր հոտաւէտութեամբ ամէն ճաշակի յարմար ըլլալով հանդերձ գներու անհամեմատ աժանութեամբ մեզ մատուցած առաւելութիւնք, մեր տան դէմ մրցումն անկարելի կրնեն:

Մեր բազմաթիւ յաճախորդաց պահանջմանց յաւ եւս գոհացում տրուելու համար ընդարձակած ենք մեր մեծ խանութը, ուր ամէն տեսակ ընտիր թէյեր թէ՛ սնտուկներու և թէ՛ այլ և այլ մեծութեամբ տուփերու մէջ մեծաքանակ միշտ պատրաստ կը գտնուին:

Թէ՛ Կ. Պոլսոյ և գաւառաց, և թէ օտար երկրաց մէջ մեր տան ցուցուցած վստահութիւնն կը բաշխուին մեզ առաւել եւս յորդի մեր ... որ է ...

Մեր թէյերու առաւելութեանց ապացոյցն է ... հրապարակին վրայ գտնուին է, որոց դէմ զգուշանալու համար կը ՝ նկրենք որ միշտ փնտռէք ՄԵՐ ՑԱՏՈՒԿ ՆՇԱՆՆ ու մեր տան հասցէն, Կ. ԵԱՎՐՈՒԵԱՆ, Յ. ԻՍԿԻՒՏԱՐԼԵԱՆ Ճէլալ պէյ խան Թիւ 10, Պահճէ-Գաբու: 19

ԿՈՍՏԻԿԵԱՆ ԵՂԲԱՐՔ

ՄԵԾ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ

ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ԴԱՇՆԱԿՆԵՐՈՒ ԵՒ ԵՐԳԵՀՈՆՆԵՐՈՒ
ՊԱՀՃԷ ԳԱՊՈՒ ... ԹԻՒ 7, ՍԹԱՄՊՕԼ

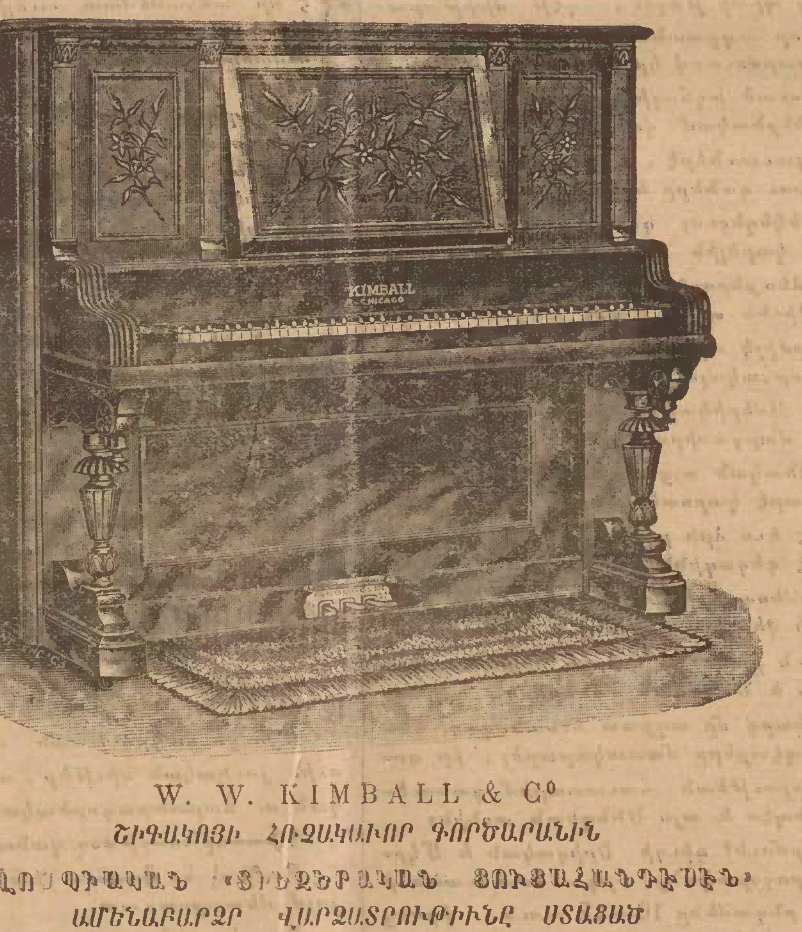

W. W. KIMBALL & Cº
ՇԻԳԱԿՈՅԻ ՀՌՉԱԿԱՒՈՐ ԳՈՐԾԱՐԱՆԻՆ
ԳՈՂԱԾԸ ... ՑՈՒՑԱՀԱՆԴԷՍԷՆ
ԱՄԵՆԱԲԱՐՁՐ ՎԱՐՁԱՏՐՈՒԹԻՒՆԸ ՍՏԱՑԱԾ
ՋԱՅՆ.—ՔԱՂՑՐ ԵՒ ՆԵՐԴԱՇՆԱԿ
ՇԻՆՈՒԱԾՔ.—ՃՈԽ ԵՒ ԶՕՐԱՒՈՐ

Ամերիկեան ապրանաց գերազանցութիւնն աշխարհածանօթ է արդէն. միայն թէ գներուն համեմատաբար բարձրութեան պատճառաւ դիւր մատչելի չեն համարուած այս երկրին մէջ: Կոստիկեան եղբարք պատիւ ունին ծանուցանել Արգոյ հասարակութեան թէ մասնաւոր համաձայնութեան մ'եկած են այս գործարանին հետ, Պոլսոյ, Եգիպտոսի, Պալկանեան եւ բոլոր Արեւելքի մէջ այս ընտիր գործիները ծանօթացնելու համար, որով կրնան նոյն իսկ յԱմերիկա ծախուած գներէն շատ աւելի աժան վաճառել զանոնք:

Արգոյ յաճախորդք, փոխանակ Բերայի մեծածախս խանութները դիմելու, երբ մեր վաճառատունն այցելել հաճին, փորձով պիտի տեսնեն թէ հասարակ դաշնակի մը գնէն քիչ մը աւելի վճարելով, պիտի կարենան ունենալ այս պատուական Դաշնակներէն եւ Երգեհոններէն:

ԿԸ ԳՏՆՈՒԻՆ ՆԱԵՒ ՏԱՂԼՈՒՈՂ ՄԱՀՃԱԿԱԼՆԵՐ
ԲՈՂՈՐՈՎԻՆ ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ԳՈՒՍ

Դոցուած վիճակի մէջ հայելաւոր սքանչելի դարանի մը ձեւն ունենալով, բացուած ատեն իւր ամէն պէտքերովը կատարեալ եւ հանգստաւէտ անկողին մը կը ներկայացնէ:

ՏԷՐ Վ. ԽԱՉԱՏՈՒՐԵԱՆ ԵՒ ՈՐԴԻ

ԱՆԿԼՕ-ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ԱՏԱՄՆԱԲՈՅԺ
Հաստատեալ 1852 | ՊԱՀՃԷ-ԳԱՊՈՒ Կ. ՊՈԼԻՍ | Հաստատեալ 1852

Մասնագէտք առանց քաշելու լինարի արհեստական ակռաներ պատրաստելու, մէկ անգամէն ամենահաստատուն ցաւած ակռաները, ոսկի, ալմանոց և մետաղով լեցնելու, ինչպէս նաեւ կը դարմանեն բերնի և ակռայի ամեն կերպ ախտերն և կը քաշեն առանց ցաւ զգալու:

Ընդունելութիւն ամեն օր առաւօտուն մինչեւ ... օր: 38

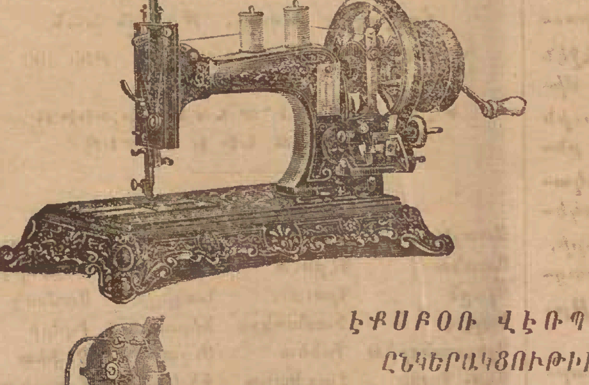

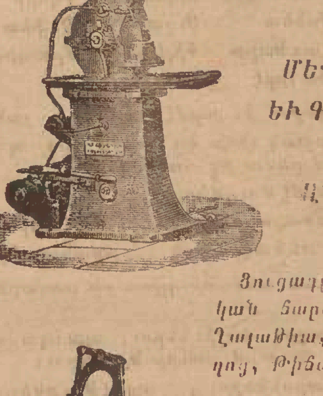

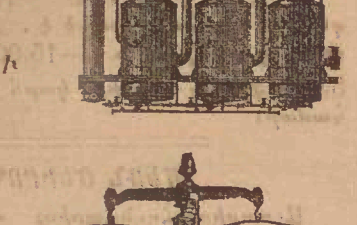

ԷՔՍԲՕՌ ՎԷՌՊԱՆՑ

ԸՆԿԵՐԱԿՑՈՒԹԻՒՆ

ՄԵՔԵՆԱՅԻՑ ԳՈՐԾԱՐԱՆՆԵՐՈՒ ԵՒ ԳԵՐՄԱՆԱԿԱՆ ԳՈՐԾԱՏՈՒՆՆԵՐՈՒ ԱՐՏԱԾՄԱՆ ՀԱՄԱՐ

ԱՆԱՄԻԿ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
Կ. ՊՈԼՍՈՅ ՇՐՋԱՆԱԿ

Ցուցադրութիւն մեքենաներու եւ գերմանական ճարտարագործութեան այլ նիւթերու. Ղալաթիա, Բէր Էմին Բազարի եւ Մէրքէզ փողոց, Թիճարէթ խան [նաւահանգստին ...]

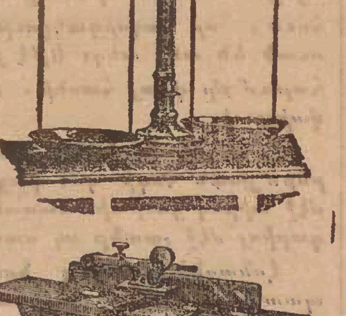

Մեծ մթերք զանազան մեքենաներու, որք են՝ շոգեշարժ մեքենայք, կազով ու լաւրեկով շարժող մեքենայք, որոց մին շարժման կը դրուի հեթէ յաճախորդն ուզէ: Պարզ քարիւղի լամբարը մէկ ժամուան մէջ 0.4 լիտր կը սպառէ, այսինքն ժամը 15էն 20 փարայի: Կը գտնուին նաեւ ճախարակներ, ծակող մեքենաներ, քերան բացող մեքենաներ, երկաթաթիթեղ եւ թանձրաքարտէ թիթեղահատներ, թիթեղագործութեան, դարբնութեան, կաղապարութեան, ատաղձագործութեան մեքենաներ, ջրհաններ, հերկագործական երեւանելի, շաղախ, գերմանական երկաթէ գերաններ, ասֆալտ, խայծղանատոր քարդոն, խոհանոցի անօթ, կազի լամբարներ, ճեմիշի կ վմաձք, պխիրլէգ, կարի մեքենայ, եւն. եւն.

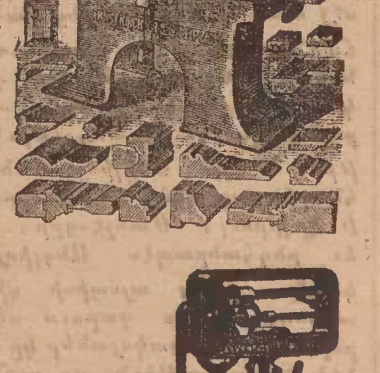

Մասնաճիւղք
ԱԹԷՆՔ, ... փողոց, 11 [նախկին Պորտո Աթէնքի]

Ներկայացուցիչք
ՍԷԼԱՆԻԿ, Թօփհանէ ..., ՊԻՐԷԱՆ, Բլիւմոնի փող.

Գործակալութիւնք
ԷՏԷԼԻԱՆ | ԻԶՄԻՐ | ... | ՀԱԼԷՊ | ԳԵՐՈՒԹ | ԴԱՄԱՍԿՈՍ | ՔԻՒՏԱՀԻԱ | ՅԱՖԱ
Քորֆու, Զանդա, Բաղրաս, Քալամադա, Շիրա՝ Վոլօ, Աղեքսանդրիա, Գահիրէ:

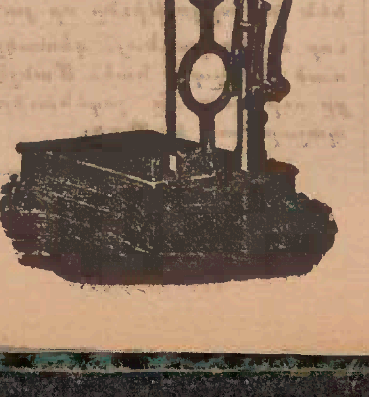

ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ

Ա. ՄԱՅԷՐ ԵՒ ԸՆԿ.

ՈՐՈՇ ԳԻՆ — ՉԱՓԱՒՈՐ ԳԻՆ

Ի ԲԵՐԱ, ԹՈՒՆԷԼԻ ՀՐԱՊԱՐԱԿ, Ի ՊՈԼԻՍ, ԿԱՄՈՒՐՋԻ ՀՐԱՊԱՐԱԿ

Վերջնական վաճառումն կանանց հագուստի եւ նիւթերու զեղչման պատճառաւ 50%—60% զեղչով: Մեծ վաճառանոցներն երկու մարդոց, աղջ. և մանչերու հանդերձներ, մեծապէս վեղչուած գիներով, ամէն մասում արժանամասն...

ՈՐՈՇ ԳԻՆ

ՇՈԳԵՆԱՒՈՒ ... ԽԱՅՐԻՅԷ

ՇՈԳԵՆԱՒՈՒՑ ԵՐԹԵՒԵԿՈՒԹԵԱՆ ՑՈՒՑԱԿԸ

1895 փետրուար 15էն սկսեալ մինչեւ 1895 Մարտ 17

(Բոլոր կէսօրէ ետքն) Եւրոպական եզերքէն կամուրջէ մեկնելու ... երթեւեկութիւն

Ժ. Վ.		Թ.
12 30	ԵնՄ. Մգպ. Պէօյ. Թրպ. Ենք. Ր. Հս. Ենէք. շոգ. ին կը հաղորդակցի:	38
1 15	ԵնՄ. Մգպ. Պէօյ. Թրպ. Ենք. Պշք. Ենք ի շոգ. ինքն հետ պիտի հղորդկի.	39
2 15	ԵնՄ. Մգպ. Պէօյք. Թրպ. Ենք. ՍԹէն. Միրք. Պօյճ. Ր. Հ. շոգենաւին պիտի հղորդկի.	37
2 45	Ր. Ա. Գվ. ԵնՄ. Մէգ. Պէօյ. Թրպ. Պէյգ. անտի Ասիական եզերք անցնելով մինչեւ Գնտ. եզածնմոյց. Ներն եւ Պշք. պիտի հանդիպի: Գնտ. ի շոգ. ին հետ պիտի հաղորդակցի եւ ուր. օրերը Վնր. Ջնկ. Պէյլ. Գգկն. Պէշիք:	43
3 30	ԵնՄ. Մէգ. Պէօյ. Թրպ. Ենք. ՍԹն. Մրկ. Պօյճ. Ր. Հ. շոգ. ին հետ կը հաղորդակցի Ուրբ. ը Պէյ. Արն. Դրչ. ՕրԹ. Պշք.	28
5 —	ԵնՄ. Մէգ. Պէօյ. Թրպ. Ենք. ՍԹն. Միրք. Պօյ. Ր. Հս. Պէպ. Պշք. Պէպ. ի շոգենաւին հետ կը հաղորդակցի ուր. օրերը Արն. Դրչ. ՕրԹ.	39
5 45	ԵնՄ. Մէգ. Պէօյ. Թպ. Պէգ. Ենք. ՍԹն. Մրկ. Պյճ. Ր. Հս. Պպ. Ար. Դրչ. ՕրԹ. Պշք.	34
6 45	ԵնՄ. Մէգ. Պէօյ. Թրպ. Պէյգ. Բշպ. Ենք. Մրկ. Գնլճ. Ր. Ա. Հս. Գնտ. Արվ. Ջնկ. Պէյլ. ՕրԹ. Գգկ. Պշք. Իսկ.	22
8 —	Ա. Ր. Գվ. ԵնՄ. Մէգ. Պէօյ. Թրպ. Ենք. ՍԹն. Մրկ. Ր. Հս. Պէպ. Արն. Դրչ. Օր. Պշք.	37
10 15	ԵնՄ. Մգպ. Պէօյ. Թրպ. Ենք. Միրկ. Ր. Հիս. Պէպ. Արն. ՕրԹ. Պէշկ.	28

Եւրոպական կամուրջ էջքու չուելու ...

12 30	Ենք. ՍԹն. Մրկ. Պօյճ. Ր. Հիս. Պէպ. շոգ. ին կը հաղորդակցի]	20
1 —	Ենք. ՍԹն. Միրկ. Պօյ. Ր. Հս. Պպք. Արն. Դուրչ. Օրթ. Պշք.	18
1 45	Ենք. ՍԹն. Միրկ. Պօյ. Ր. Հս. Պպք. Արն. Դրչ. ՕրԹ. Պշք.	17
10 15	Պէյլէրէն ուղղակի կամուրջ բացի ուր. է	44

Պէյլէրէն կամուրջ էջքու չուելու

12 30	Պէպ. Արն. Դրչ. ՕրԹ. Պշք.	28
1 —	Պէպ. Արն. Դրչ. ՕրԹ. Պշք.	22
1 30	Պէպ. Արնվ. Դրչ. ՕրԹ. Պէշք.	18
1 50	ՕրԹ. էն ուղ. կամուրջ բացի Ուր. է	44
2 15	Պէպ. Արն. Դրչ. ՕրԹ. Պշք.	17
3 —	Ր. Հ. Պէպ. Արնվ. Դրչ. ՕրԹ. Պշք.	20
3 45	Պէպ. Արնվ. Դրչ. ՕրԹ. Պշք.	18
4 20	Ր. Հս. Պպ. Արն. Դչ. ՕԹ. Պշք. Դպ. բացի Ուր. է	33
5 —	Պէպք. Արն. Դրչ. ՕրԹ. Պշք. Ուր. օրերը ժամը 6. 15ին	35
6 —	Պէպ. Արնվ. Դրչ. ՕրԹ. Պշք. բացի ուրբաթէ	43

Ասիական եզերքէն կամուրջ էջքու չուելու

12 30	Գնտ. Վնր. Ջնկ. Պէյլ. Գգկ.	33
12 40	Պէյգ. Բշպ. Զպգ. Գանլ. Ա. Հիս. Գանտ. ՕրԹ. (Գնտ. կը հաղրդկ.) Ուրբաթները բացի ՕրԹ. էն Վան. Ջնկ. Պէյլ. Գգկ.	44
1 15	Պէպ. Գն Վնր. Ջնկ. Պէյլ. Գգ. Պշք. բցի Ուր. է	34
2 15	Գանտլ. Վնր. Ջնկ. Պէյլ. Գգկ. Պշք.	33
2 13	Պէյգ. Բշպ. Ենք. Գնլ. Պօյճ. Ր. Ա. Հ. Գտ. Արն. Ջնկլ. Պէյպ. Օր. Գգկ. Պշ. Գապ.	23
3 15	Ա. Հ. Գնտ. Վան. Ջնկ. Պէյլ. Գուզ. Պշք.	38
3 23	Պէյգ. Բշպ. Զպք. Գնլ. Ա Հս. Գնտ. Պշք. Գնտ. շոգ. ին հետ կը հաղրդ.) Ուրբ. ները Վնր. Ջնկ. Պէյլ. Գգկ. Պշք.	43
4 15	Գտ. Վնր. Ջնկ. Պէյլ. Գգ. Իսկ. Գպ. բացի Ուր.	17
5 —	Պէյգ. Բշպ. Զպգ. Գնլճ. Ա. Հս. Գնտ. (Վնր ի շոգ. ին կը հղրդկ.) Ուր. ները Ջնկ. Պէյլ. Գգկ. Պշք. պիտի հանդիպի	44
5 40	Վնր. Ջնկ. Պէյլ. Գգկ. Պշք. բացի ուրբ. է	20
7 —	Մրկ. Ր. Ա. Հս. Գտլ. Պէպ. Անվ. Ջնկ. Պէյլ. ՕրԹ. Գգկ. Իսկ. Պշք. Հնգշ. օրերը Օր. Պշ. չկայ	23
9 —	Պէօյ. Թրպ. Պէյգ. Բշպ. Զպ. Գնլ. Ա. Հս. Գնտ. Վնր. Ջնկ. Պէյլ. Գգկ. Իսկ.	18
10 10	Պէյգ. Գնլ. Ա. Հս. Ջնկ. Պյլ. Պշ.	20

10 20	Ա. Հս. էն ուղղակի կամուրջ ուրբ. 10 50ին	43
10 45	Գուզկ. Դպ. բացի Ուր. է	41
11 05	Գգկ. էն ուղղակի կամուրջ բացի Ուր. է	22
11 10	Վնր. էն » » »	34
11 55	Գգկ. Իսկ. բացի ուրբաթէ	41

(Բոլոր կէսօրէ առաջ) Կամուրջէն Եւրոպական եզերք երթեւեկող չուելու ժամերը

1 45	Պշք. ՕրԹ. Դրչ. Արնվ. Պէպ. Ր. Հ. Մրկ. Ենք. Թրպ. Պէօյ. Մգպ. ԵնՄ. մահանք	28
2 45	Պշք. ՕրԹ. Արնվ. Պէպ. Ր. Հ. Մրկ. Իստ. Ենք. Թրպ. Պէօյք. Մգպ. ՆՄ.	39
3 30	Գապ. Պշք. Իսկ. Գգկ. ՕրԹ. Պէյլ. Ջնկ. Արնվ. Գնտ. Ա. Ր. Հս. Գնլ. Միրկ. Ենք. Բշպ. Պէյգօգ Թրպ. Պէօյ. Մէգ. ԵնՄ.	22
4 —	Պշք. ՕրԹ. Դրչ. Արն. Պէպ. Ր. Հս. Պօյճ. ՍԹն. Ենք. Թրպ. Պէօյ. Մէգ. ԵնՄ.	34
4 40	Պէշ. Պէյլ. Ջէնկ. Արվ. Վնր. իսկ ուրբ՝ ները 10 վրկ. առաջ մեկնելով Պէպէք ալ պիտի հանդիպի	20
5 15	Գապ. Իսկ. Պշք. Գգկ. ՕրԹ. Պէյլ. Ջնկ. Արնվ. Գնտ. Ա. Ր. Հս. Գնլ. Զպգ. Մրկ.	23
6 —	Գապ. Պշք. ՕրԹ. Դրչ. Արն. Պէպ. Ր. Հս. Մրկ. Ենք. Պէյգ. Թրպ. Պէօյ. Մէգ. ԵնՄ. Գվգ. ներ	37
7 —	Պշք. Իսկ. Գգկ. Պէյլ. Ջէնկ. Արն. Գնտ. Ր. Հս. Պօյճ. Գնլ. Ենք. Թրպ. Պէօյ:	18
8 30	Պշք. ՕրԹ. Արնվ. Պէպ. Ր. Հիս. Միրկ. Ենք. Թրպ. Պէօյ. Մգպ. ԵնՄ.	28
9 35	Պէշ. ՕրԹ. Դրչ. Արն. Պէպ. ուր. ները Ր. Հիս. Մրկ. Ենք. Թրպ. Պէօյք. Մգպ ԵնՄ. Ր. Ա. Գվ.	44
10 —	Պէպ. Ր. Հս. Մրկ. Ենք. Թրպ. Պէօյ Մգպ. ԵնՄ. Ր. Ա. Գավազ բացի ուրբաթէ	39
10 10	Պշք. ՕրԹ. Դրչ. Արն. Պէպ. Ր. Հս. Պօյճ. Մրկ. ՍԹն. Ենք. Թրպ. Պէօյ. Մէգ. ԵնՄ. Ուրբ. ները 5 վայրկեան ետքը բացի Պօյճ. ՍԹէն,	17
10 55	Պէպ. Ր. Հս. Պօյճ. Միրկ. ՍԹէն. Ենիք. Թրպ. Պէօյք. Մէգ. ԵնՄ.	37
11 30	Ենք. Թրպ. Պէօյ. Մէգ. ԵնՄ.	43
11 40	Պէպ. Ր. Հիս. Պօյճ. Մրկ. ՍԹն Ենք. (*)	20

(* Օդը գէշ եղած ատեն ՍԹէն. չկայ:

Կամուրջէն Պէյլէր երթեւեկող չուելու ժամերը

2 —	Պշք. ՕրԹ. Արնվ. Պէպ. Ր. Հիսար	20
3 05	Կամուրջէն ուղղակի Պէպէք	18
3 40	Կամուրջէն ուղղակի Ր. Հս. բացի ուր. է	19
4 25	Կամուրջէն ուղղակի Պէպէք բացի ուր. է	38
5 20	Կամուրջէն ուղղակի Ր. Հիսար	43
10 35	Գպ. Պշք. Օր. Դրչ. Արն. Պէպ. Գնտ. Ա. Ր. Հս. Պօյճ. Գնլ. Զպք. Ենք. Բշպ. Պէյգ. բացի Ուր. է	23
11 15	Գապ. Պշք. ՕԹ. Դչ. Արն. Պպ. Ր. Հ. Պօյճ. Ենք.	18
11 45	Պշք. ՕրԹ. Դրչ. Արն. Գնտ.	22
12 15	Պշք. ՕրԹ. Դրչ. Արնվ. Պէպէք*:	28

Կամուրջէն Ասիական եզերք երթեւեկող չուելու ժամերը

1 40	Ուղղակի Անատոլու Հիսար	33
2 15	Պշկ. Պէյլ. Ջէնկ. Ա. Հս.	30
3 20	Իսկ. Գգկ. Պէյլ. Ջնկ. Վնր. Գնտ. Ա. Հս. Գնլ. Զպք. Բշպ. Պէյգ.	44
3 35	Ուղղակի Գանտիլլի բացի ուրբաթէ	17
8 40	Պշք. Գգկ. Պէյլ. Ջնկ. Գնտ. Ա. Հս. Գնլճ. Զպք. Բշպ. Պէօյք.	20
9 30	Պշք. Գգկ. Պէյլ. Ջնկ. Վնր. Գնտ. Ա. Հիս ուրբ. օրերը 20 վայրկեան վերջը	43
10 15	Իսկ, Գուզ. բացի ուր. է	41
10 25	Պշք. Գնտ. Ա. Հս. Գնլ. Զպգ. Բշպ. Պէյգ. Մէգ. Ր. Ա. Գավազներ	38
10 30	Պէշք. Պէյլ. Ջէնկ. Վանք. Ուրբ. ները քառորդ վերջը Գպ. Իսկ. Գգկ. Գնտ. Ա. Հս. Պէպ.	34
10 40	Իսկտ. Գգկ. բացի ուրբաթէ)	22
11 —	Գպա. Պշք. Գգկ. Պէյլ. Ջէնկ. Վնիք. Գնտլ. Պէպ. բացի ուրբաթէ	33
11 20	Գնտ. Ա. Հս. Գնլ. Զպգ. Բշպ. Պէյ. Ուրբ. Գգկ.	44
11 25	Իսկ. Գգկ. բացի ուրբաթէ	41
12 —	Պէշք. Գգկ. Պէյլ. Ջէնկ. Վանք.	34

ԻՒՍԿԻՒՏԱՐ ԵՐԹԵՒԵԿՈՂ ՇՈԳԵՆԱՒԵՐ

Իւսկիւտարէն Կամուրջ		Կամուրջէն Իւսկիւտար	
— —			7 —
12 45		1 15	7 30
1 30	7	1 50	8 20
2 —	8 — Վասփ.	2 25	9 5
2 30	8 10	2 50	9 45
3 —	8 50	3 20 Վասփ.	10 5 Դգկ.
3 45 Ֆէրպ.	9 30	3 30	10 30 Ֆէրպ.
3 30	9 45 Ֆէրպ.	4 —	10 40 Դգկ.
4 05	10 10 Պշ Դպ.	4 45 Ֆէրպօթ	11 —
4 40	10 35 Դգ. Դպ.	4 40	11 30 Ֆէրպ.
4 50 Վասփ.	11 5 Դուզկ.	5 15 Վասփ.	11 25 Դապ.
5 45 Ֆէրպ.	11 — Ֆէրպ.	5 40	11 50
5 30	11 20	6 40 Ֆէրպօթ	— —
6 15	12 05	6 25	12 10

ԿԻՐԱԿԻ ԵՒ ՈՒՐԲԱԹ ՕՐԵՐ

Իւսկիւտարէն Կամուրջ		Կամուրջէն Իւսկիւտար	
— —		— —	— —
— —	7 —	— —	6 25
12 45	8 10	— —	7 30
1 30	8 15 Վասփ.	1 15	8 20
2 5	9 —	1 50	9 5
2 45	9 30	2 15	9 45
3 25	9 45 Ֆէրպ.	2 50	10 15
3 45 Ֆէրպօթ	10 15	3 10 Վասփ.	10 50 Ֆէրպ.
4 —	10 3 Դապ.	4 45 Ֆէրպօթ	10 40
4 30	11 — Ֆէրպ.	4 30	11 30 Ֆէրպ.
5 15	11 10	5 15 Վասփ.	11 20
5 45 Ֆէրպօթ	11 45	5 30	11 50
6 —	12 5	6 45 Ֆէրպօթ	12 10

*Այս երթեւեկութիւն ուրբաթ, շաբաթ եւ տօն օրերը տեղի չպիտի ունենայ:

ՀԱՐԷՄ ԻՍԿԻՒԼԷՍԻ ԵՐԹԵՒԵԿՈՂ ՇՈԳԵՆԱՒԵՐ

3 30 Հարէմէն Սալաճագ բացի Կիր. է)
5 — » » բացի ուր. է
10 40 » » բացի ուր. կիր. օրերէ)
11 25 » » ուր. կիր. ժ. 10.45ին
3 10 Կամուրջէն Հարէմ Սալաճագ բացի կիր. է
4 30 » » » բացի Ուր. է
10 10 » » անտի Սալաճագ բացի ուր. կիր. օրերէ
11 10 » » » Սալաճագ [կիրակի եւ ուրբաթ օրերը ժամ 10.30ին:

ԻՒՍԿԻՒՏԱՐ ՍԻՐՔԷՃԻ ԻՍԿԻՒԼԷՍԻ

ԵՒ

ԴԱՂԱԹԱՇԻ ՄԻՋԵՒ ԿԱՌԱՒԱՐՉ ՇՈԳԵՆԱՒՈՅ ԵՐԹԵՒԵԿԻ ԺԱՄԵՐԸ

3 45 Իւսկիւտարէն Գատըգիւղ Սիրքէճի
5 45 Իւսկիւտարէն Սիրքէճի
9 45 Իւսկիւտարէն Սիրքէճի
11 — Իւսկիւտարէն Սիրքէճի
4 45 Սիրքէճիէն Իւսկիւտար
6 45 Սիրքէճիէն Գատըգիւղ Իւսկիւտար
10 30 Սիրքէճիէն Իւսկիւտար
11 30 Սիրքէճիէն Գատ. Իւսկիւտար

Ծան.—Օդը մրգապատ եղած ատեն, շոգենաւք իրենց գտնուած տեղը պիտի մնան: